

شیرکو بیکهس

بیلیۆگرافیا و پیرستی له کتیی کوردیدا

زنجیره‌ی کتیبی ده‌زگای چاپ و پخش سهردهم
کتیبی سهردهم ژماره (٦٨١)

سهرپه‌رشتیاری گشتی زنجیره
نازاد به‌رنجی

www.serdem.net
kteb@serdem.net

شیرکو بیکهس

بیلیۆگرافیا و پیرستی له کتیی کوردیدا

ئامادهکردن: بوار نوره‌دین

ناوی کتیب: شیرکۆ بیکهس: بیلیۆگرافیا و پیرستی له کتیبی کوردیدا
ئاماده کردن: بوار نوره دین
دیزاینی ناوه وه: سهیران عهبدو لپره همان
دیزانی بهرگ: ئارام عهلی
تیراژ: ۱۰۰۰ دانه
نرخ: ۲۰۰۰ دینار
چاپی دووهه- چاپخانهی (سهردهههه) - ۲۰۱۴
کوردستان- سلیمانی

له بهرپوه بهرایه تی گشتیی کتیبخانه گشتیییه کان

ژماره ۱۸۲۵ ی سالی ۲۰۱۳ پیدراوه

مافی له چاپدانه وهی بۆ دهزگای چاپ و پهخشی سهردهههه پارێزراره ©

ناوهرۆك

- ٧ سه‌ره‌تايه‌كي پيويست
- ٩ سه‌رنج و پروونكر دنه‌وه
- ١٣ يه‌كه‌م نووسيني شيركو بيكه‌س
- ٢٣ ته‌وه‌ري يه‌كه‌م:
- بيليوگرافياي به‌ره‌مه‌كاني شيركو بيكه‌س
(ديوان، وه‌رگيران، نووسين) ١٩٦٨-٢٠١٣
- ١٠٩ ته‌وه‌ري دووهم:
- بيليوگرافياي نووسينه‌كاني (شيركو بيكه‌س)
له‌كتيبي كورديدا ١٩٥٦-٢٠١٠
- ١٢٣ ته‌وه‌ري سيبه‌م:
- بيليوگرافياي نه‌و كتيبانه‌ي به‌شيوه‌يه‌كي سه‌ره‌به‌خو كاربان
له‌سه‌ره‌ به‌ره‌م و ديوانه‌كاني (شيركو بيكه‌س) كرددوه ١٩٧٠-٢٠١٠
- ١٣٥ ته‌وه‌ري چواره‌م:
- بيليوگرافياي (شيركو بيكه‌س)
له‌ناوهرۆكي كتبي كورديدا ١٩٧٠-٢٠١٠

ھېما بەكارھاتوۋەكان

چاپ: نۆرەى چاپ (چاپى يەكەم و دوۋەم)

چ: چاپخانە

ش: شوپن

ژس: ژمارەى سپاردن

س: سال

ل: لاپەرە

ق: قەوارە (بە سانتىمەتر و "پانى" يېشى "درېژى" ي نووسراۋە)

بۇ (چاپخانە) كانىش بەم شىۋانە كورت كراۋنەتەۋە:

و- ۋەزارەت

ز- زانكۇ

ك- كۆلىژ

كۆپ...: كۆپى زانىيارى ئىراق و كۆپى زانىيارى كورد

سەرەنایەکی پێویست

زۆریك له خوێنەران ئاگادارن، چەند سالیكە كار لە پرۆژەیهكدا دەكەین و لەبەر چەند ھۆكارێك، نەتوانراوە ھەموو وردەكارییەكانی پرۆژەكە تەواو بكەین، لەگەڵ ئەمەشدا، توانراوە چەند بەرھەمیكى ئی بلاوبكەینەو، بەتایبەت لە ژمارەكانی پۆقاردا، ھەندى ببیلیۆگرافیای تایبەتمان ئامادە كردوو... ئەمە جگە لە چەند ببیلیۆگرافیایەكى تر، كە وەك سیپارە (نامیلکە) یان پاشكۆ، بلاوبوونەتەو.

بەپێی توانا، زۆترین وردەكاریمان لەگەڵ ئەم پرۆژەیهدا كردوو و زۆریش پێوھى ماندووبووین، بى هیچ گومان و چەند و چوونێك، كەموكورتى ھەيە، كە ئەمەش سروشتیكى ئامادەكردنى ببیلیۆگرافیایە، بەتایبەت لە ولاتیكى وەك كوردستان و لەپیناوى كتیبى كوردیدا.

سەرەتا ویستمان ھەرەك ژمارەكانی پۆقار، ببیلیۆگرافیایەكیش بۆ كاك شێركۆ ئامادە بكەین، چونكە پرۆژەكە (دیوان)ى شاعیران ناگریتەو و تەنھا ئەو كتیب و نووسین و بابەت و كتیبانە دەگریتەو كە لە بارەى نووسەران و شاعیران ...ى كوردەو نووسراون. لەبەرئەمە، لە پیناوى ئامادەكردنى ببیلیۆگرافیای یەكەمى ئەم سیپارەیهدا، ناچاربووین سنوورى پرۆژە گشتییەكە فراوتتر بكەین و ھەولێ كۆكردنەو و ساغكردنەو

هه‌موو دیوان و به‌ره‌مه‌کانی (شیرکو بیکه‌س) بده‌ین تا سالی ۲۰۱۳، به‌لام له‌م کاته‌دا و بو سئی بیبلیوگرافیاکهی دیکه، نه‌ده‌کرا فراواتتری بکه‌ین.

هه‌ر چه‌ند له‌ کو‌تایی چه‌ند دیوانیکیدا، ئاماژه به‌ پرۆژه‌ی (کو‌کردنه‌وه‌ی به‌ره‌مه‌کان)ی کراوه و لیستی ناوی کتیبه‌کانیشی نووسراوه، هه‌روه‌ها ئاماژه کراوه که هه‌ندی له‌ دیوانه‌کانی شاعیر وه‌ک: تریفه‌ی هه‌لبه‌ست، دوو سروودی کیوی، کازیوه، ده‌ربه‌ندی په‌پووله، بو‌ننامه، ئافات... جیا جیا بو‌ چه‌ندین جار له‌ باشوور و خو‌ره‌ه‌لاتی کوردستان و ده‌ره‌وه‌ی ولات له‌ چاپ دراونه‌ته‌وه. له‌گه‌ل ئه‌مه‌شدا، له‌ ئاماده‌کردنی بیبلیوگرافیا‌ی یه‌که‌مدا، تووشی گرفت و ئاسته‌نگی زۆر بو‌ینه‌وه.

هیوادارین تا‌کو‌ئه‌و جیگه‌یه‌ی به‌ ئه‌رکی خو‌مان زانیوه، که‌مته‌رخه‌می‌مان نه‌کردی‌ت و کاریکی شی‌اومان له‌پیناوی شاعیری گه‌وره‌ی کورد (شیرکو بیکه‌س)دا کردی‌ت. به‌و هیوایه‌ی شایه‌نی کاره‌کانی ئه‌و بی‌ت و جیگه‌یه‌ک له‌ کتیب‌خانه‌ی کوردیدا بگری‌ت.

بوار نوره‌دین

Bwar_n@yahoo.com

سهرنج و روونکردنهوه

۱- ئەو ببیلیۆگرافیا یه ی چه ند سالی که کاری له سه ر ده که ی ن و بو ئەم جو ره بابە تانه که لکی لی وەر ده گرین، تە نه ا له باره ی (کتیبی کوردی) یه وه یه - له سه ره تا وه تا سالی ۲۰۱۰-، ههروه ها گو ژار و پو ژنامه ی نه گر تو وه ته وه، تە نه ا ئە وانه ی گر تو وه ته وه که وه ک (کتیب) دووباره چاپ کرا و نه ته وه. له هه مان کاتدا، کتیبی به زمانانی: عه ره بی، فارسی، تورکی، ئینگلیزی... نه گر تو وه ته وه.

۲- له ده ست نووسی (به رگی سییه م) دا که تایبه ته به (ئه ده ب "تیۆر- په خنه- لیکۆ لینه وه- وتار") ه و زۆ تر له ۱۰۰۰ کتیبی له خو گر تو وه... چه ند سه رنج و تیبینییه کمان نووسی وه، که پیویسته تە نه ا ئەم سه رنجه یان لی ره دا بنووسین: له ئاماده کردنی به رگی ناوبرا ودا، (دیوان) ی شاعیرانی نه گر تو وه ته وه، ههروه ها ئەو کتیبانه شی نه گر تو وه ته وه که تە نه ا به ره می شاعیرانیان کو کرد و وه ته وه، بیگومان له بهر ئە مه یه که لیکۆ له ران له دو زینه وه ی دیوانی شاعیراندا دانامینن... به لکو ئە وه به لامانه وه جیی بایه خ بو وه، نو سه ران و لیکۆ له ران له و بابە تانه ناگادار بکه ی نه وه که له باره ی شاعیرانی کورده وه نو سه را وه؟ له هه مان کاتدا، ئەو دیوانانه ی گر تو وه ته وه که جگه له کاری کو کرد نه وه و

بلأوکردنه وهی به رهه م و هؤنراوهی شاعیرانی کورد، کاری
 لیۆلینه وه و ساغکردنه وه شیان نه نجام داوه.

۳- پرۆژهی ببیلیۆگرافیاکه، پرۆژهیه کی فراوانه و چه ند سالیکه
 کاری له سه ر ده کهین، ته نها به رگی یه که می چاپ بووه و چه ند
 به رگیکی دیکه ی ماوه، تا نووسینی ئه م بابه ته زۆرت له ۵۵
 کتیبخانه ی شاره کانی سلیمانی و هه ولیر گه پراوین و نزیک به
 ۶۰۰۰ ناو نیشانی کتیبی کوردیمان له باره ی (کورد و
 کوردستان) ه وه، به ناسنامه و ناوه رۆکه وه کۆکردووه ته وه... له
 به رگی یه که مدا، ده یان سه رنج و تییبینی و پروونکردنه وه مان
 نووسیوه، که خوینهر ده توانی بو هه ر سه رنج و تییبینییه کی
 دیکه، له باره ی کتیبی کوردی و جوړی ببیلیۆگرافیا
 کوردیه کان و ناساندنی سه رچاوه کانه وه... بو ئه م کتیبه
 بگه رپته وه: ببیلیۆگرافیای ناسینراو و پۆلینکراوی کتیبی
 تایبه ت به کورد و کوردستان: ۱۹۲۵- ۲۰۱۰ "به رگی یه که م:
 میژوو"، ئاماده کردن: بوار نوره دین، چاپی یه که م-
 چاپخانه ی "سه رده م" سلیمانی- کوردستان،
 له بلأو کراوه کانی ده زگای چاپ و په خشی سه رده م، ۲۰۱۲.

لەشکر

زنجیره‌ی پیش‌خستن و زیندو کردنه‌وه‌ی ادبی کوردی

ژماره - ٤ -

٤٢م زنجیره‌یه
 هه‌موو شاعرو ادیبێکی
 کورده، که توانای بلاو
 کردنه‌وه‌ی نو مرأویان فیه .
 هه‌موو ادیبێکی هه‌ر به‌سته
 که واته‌وه‌ی ادبی کوردی
 له‌قه‌پیلکی به‌سق و دوا
 که‌وتن رزگار بکا !!

ئەنجامی داوین پرسی

بەرقەلمی

جزاء حسین

وه

نه‌گه‌ی ژن بینی - نه‌ریمان
 له‌ ده‌ریای بێرا - شیرکو بیکس
 رزگار کردنی هه‌ریشک - ووردی

په‌رتوك خانەهي ووناکی
 ژماره رۆژ
 سلیمانی مه‌حمود خاکی

چاپخانه‌ی - معارف - به‌غدا

١٩٥٦

« دلداري و زانست و ناست دنيا به ربوه نه بهت »

له دلداري ياي پيرا

په قلمی : شیر کو بیکنه سی

« شیر کو کوری شاعری به ناو بانگک فایق بیکنه به بارکی زور دو صتم بو »
« همه بیغه بیکنه له بابهن ادب دا له نادای ممانی سلجانی گفت و کرمان »
« نه کرد هیوام وایه که کاک شیر کو شیر کوبی و جیگهی باوکی بگریته ووه »
« له مه پدانی ادب و شمردا . . . والیره هم پارچه بهم خسته بهر چاوی »
« خوننده واران خورشه و یاست له هاده پیو گمو کورنی بیوودن »
« چونکه تا آدمی زاد نه چیته ناو آومه له فیرنایی . . . بهلام ترسم »
« نه و به که کاک شیر کو توووشی دهردی دلداري بونی ۱۱ گهرچی من »
« لومه ی ناگم که بی خویته ۱۱ چونکه دلداري به شیکه زور گرینگه »
« له ژبانی لاودا نه و هی که ای لیم نه و به دهنی دلداري پاک نیو »
« بو رابواردن و شه هوت په رسق نه بی ۱۱ »

(۱) له هالی ۱۹۴۵ له قه لادزه معلم بووم جار جار له گهل فایق
به کترمان نه دی بهلام داخه کم آره ق خواردنه وه که ی زور بیداد
بوو زور جبار نه نو هت و منی له پیر نه چووه ۱۱

يەكەم نووسىنى شىركۆ بىكەس^۱

دندارى و زانست و نان دنيا بەرپوۋە ئەبەن^۲

((شىركۆ كوپرى شاعىرى بەناوبانگ فايەق بىكەسە، باوكى زۆر دۆستم بوو. ھەمىشە بىكەسە لە بابەت ئەدەبدا لە نادى مەعارفى سلىمانى گفتوگۇمان ئەكرد، ھىوام وايە كە كاك شىركۆ، شىركۆ بى و جيگەى باوكى بگريتهوۋە لە مەيدانى ئەدەب و شىعردا.. وا ليىرە ئەم پارچەيەم خستە بەرچاوى خويندەوارانى خۆشەويست، لە سادەيى و كەم و كورتى بېورن، چونكە تا ئادەمىزاد نەچپتە ناو ئاۋ، مەلە فير نابی... بەلام ترسم ئەوۋەيە كە كاك شىركۆ تووشى دەردى دندارى بووبى!! گەرچى من لۆمەى ناكەم، كەيفى خۆيەتى!! چونكە دندارى بەشىكى زۆر گرىنگە لە ژيانى لاودا، ئەوۋەي كە ئەيلىم ئەوۋەيە دەبى دندارى پاك بى و بۇرابوردن و شەھوۋەت پەرسىتى ئەبى!!))^۲

(۱) لە سالى ۱۹۴۵ لە قەلادزە موعلىم بووم، جار جار لەگەل فايەق بىكەس يەكترمان ئەدى، بەلام داخكەم ئارقە خواردنەوۋەكەى زۆر بىداد بوو، زۆر جار ئەنووست و منى لەيىر ئەچوو!!^۲

۱- كاتىك لە ديوان و بەرھەمەكانى شاعىر دەگەرەين، بەشىۋەيەكى پىكەوت لە (نوسراودانى وشە) يەكەم نووسىنى ئەومان دەست كەوت كە ديارە لە تەمەنى ۱۶ سالىدا نووسىۋىتەتى، لەبەر ئەمە بە پىۋىستمان زانى ۋەك خۆى - كۆپى و ساغكردەنەۋە - بلاۋى بگەينەۋە. ئەم دۆزىنەۋەيە بە ھاۋكارىي كاك (جەماۋەر ئەحمەد) بوو، زۆر سوپاسيان دەكەين.

۲- لە ساغكردەنەۋەى ئەم جۆرە دەقاندەدا، ۋەك مەرجىكى زانستى پىۋىستە ۋەك خۆى بنووسرىتەۋە، بەلام ليىرەدا و لەبەر ئەوۋەى دەقە نۇرچىنالاكەشمان ۋەك خۆى داناۋەتەۋە، پىمان باش بوو بە رىنوۋسى ئەمىرۆ بىنووسىنەۋە.

۳- لە شوپنى دانانى ئەۋ بلاۋكرادەيەى كە ئەم نووسىنەى تىدا بلاۋ كراۋەتەۋە (لە بىبلىوگرافىيى دوۋەم)دا، ئەۋ خالانەمان نووسىۋە كە دەيسەلمىنن نامادەكارى بلاۋكرادەكە (مەمەد تۇفيق وردى)يە... لە دەقە نۇرچىنالاكەدا، ئەمانە ھەموويان بە چەند دىرپىك ۋە ھەر دىرپىكىش لە ناو جوت كەوانەدا دانراۋە، ليىرەدا ھەموويان بەسەر يەكەۋە و لە ناو يەك جوت كەوانەدا دانراۋە، ديارە كە ھەموويان نووسىن و سەرنج و بۆچۈنى ئەۋن.

۴- ديارە ئەم پەراۋىزەش ھەر لە نووسىنى نامادەكار (وردى)يە...

« ده میکه نم دیویت ، دل گه لی به پروسه ،
« چاویش هر چاوه نوارته ، به لکرو له هوو چیکوه ،
« دهر گویت ، که چی بی هوده به لهو چاوه نوارته ۱۱ »

* * *

ورده ورده هه ننگارم له نا به ره و مال هوه ، هه مه ویست خوم بخاقلینم
چونکه له جاران زووتر اسرو گهرامه ره کارخانه . هاتم تا که بیستمه
لهو شه قامه ی که هه موو روزیک لهم کاته دا چاوه روانی له کم ، چاوه
روانی لهم جوانه له کم که خوشم لهوی ! هه موو روزی پیویسته بی
بینم وه تینو تی دلم بشک ! کانه له قوتابخانه له گهر پتیره دایسا زور
که رمه تاک تاک سروفت به مهر شه قامه کانه وه هدی . باش چاوه
نواریک زور خوم له گهل خوما و وتم به لکه هه ندی ده نگیشم ههل
بری به لام هر لیوم له جولا :

« کیانه شیرینه کم . ده میکه نم دیویت . دله گه لی به پروسه .
چاویش هر چاوه نوارته ، له صهرت به ننگه . که له هوو چیکوه
دهر گویت . که چی بی هوده به . هه اوری به کانت له مهری شه قامه که
دهر گویتن به لام توی له به ینانیت . جاران که دهر له گویت له که لیانا
وهک مانگک بویت که گه لی هه صتیره ده وری دا بیت . به لام ایرو
هه صتیره کان هه له هاتن به لام مانگک ههل نه هات بو دهر له گویت
خوزگه هه زانی . . .

دلم زور به هه زره تیره به بو بینیت به چاو چونکه لهو به رره شه ی
له آزارو مه پته و نا خوشی به صهریا کشاوه به لکرو به بی نیلت نه ختی

((دهمیکه نهم دیوت، دل گه لئ به پەرۆشه، چاویش هەر چاوه نوپرته،
به لکو له سوچیکه وه دهرکه ویت، که چی بی هودیه نهو
چاوه نوپرتیه!!))^۱

له دهریای بیرا

به قه لاس: شیرکو بیکهس

ورده ورده ههنگام نه نا به رهو ماله وه، نه مه ویست خوّم بخافلینم، چونکه
له جاران زووتر نه مپرو گه پرامه وه کارخانه. هاتم تا گه یستمه نهو شه قامه ی
که هه موو پوژیک له م کاته دا چاوه پروانی نه کهم، چاوه پروانی نه م جوانه
نه کهم که خوشم نه وئ! هه موو پوژئی پیویسته بیبینم وه تینوه تی دلّم
بشکی! کاتی له قوتابخانه نه گه پرتته وه، دنیا زور گهرمه، تاک تاک مروقت
به سهر شه قامه کانه وه نه دی... پاش چاوه نوپرتیه کی زور، خوّم له گه ل
خوما، وتم به لکه! هه ندی دهنگیشم هه لپری، به لام ههر لیوم نه جولاً:

گیانه شیرینه کهم. ده میکه نه مدیویت. دل گه لئ به پەرۆشه. چاویش ههر
چاوه نوپرته، له سهرت به نگه که له سوچیکه وه دهرکه ویت، که چی بی
هودیه. هاوپرئیه کانت له سهر شه قامه که دهرکه وتن، به لام توی له به ینا
نیت. جاران که دهرئه که وتیت له گه لیانا، وه مانگ بوویت که گه لئ
نه ستیره دهوری داییت. به لام ئیمرو نه ستیره کان هه ل هاتن، به لام مانگ
هه ل نه هات، بو دهرنه که وتی خوژگه نه مزانی...

دلّم زور به عه زه ته وه یه بو بینینت به چاو، چونکه نهو په ره ره شه ی له
نازار و مهینه ت و ناخوژی به سهریا کشاوه، به لکو به بینینت نه ختی

۱- نه م نووسینه که خراوه ته جووت که وانه وه، له چیرۆکه که وه رگراوه.

چو آزاری دل افهون نیتزه . . . وه دهنتی بهختیاری دریز
بیت بوهری و دهنتی خهم باری بکیشرتوه . .

بهوجوایه پر له لفسونمت که بهتی بزهدنی تم دلهی گیروده کردوه
افه دله رهفتت وک بهرد واپه و نرم نایی تا تم خوشه ویستیه پاکهی
تیار راگیریی . نه . . دلت نرم نایی . . بو ؟

چاویشم هر چاوه نواره بوت افه گهریت افه لا افهولا بهلام بی سوده
به دیت نا کا آیا بو ج دیار نیت ؟ یا افه بی بهرده بیکی رهش به صهریا کشا
بو به نو نایی ۱۱ یا فرمیسی به خورر له تینی خستوه ، افه کینا
به دیت نا کم . له افه مو ووتنه بهک افه صله میمه وه . . .

تاجم آری داهات ، له تین کوت ، افه ونده هاتو چوم پیکرد ،
افه مووی بو تو هیوا کم گیانه شیرینه کم . بهلام هر چاوه نوارم ،
چونکه دیتت افه موو شتیکم له بیر افه باته وه .

. . . « افهوی تو بوی تم گهریی ، افهوی له زیاننا تا که ، افهوی
به افه زره افهوی که بی دینی نازه رویفت نایی نیتزه وه افه کله ستیره بهک
بکشی له آسمانا روینی وایت وون بو . جوانی که له دلتا بهو به من دست
کردوه ، له کانه گای دلیکی پاکتی پر خوشه ویستیه وه افه توانم بلیم که
له دهنتت ده رجوو !! »

گویم تم چند ووتنه به بو که وه کوو بهکی افهوی چر بانند به گویم .
تاسی ردهیه وه ، وایی وورمام افه چاوم ده به ری دلم که وته فرته فرت ،
وهک بالی مانی له کانی ههل فر بنیا هر افه ووت : آ ایستا گیان افه دم !

لاچى و ئازارى دل ئه هون بېته وه... وه دهستى بهختيارى دريژ بېت
بو سهرى و دهستى خه مبارى بكيشرېته وه...

بهو جوانييه پر له نه فسونهت كه به بى بهزهىي نه م دلهى گيروده
كردوه، نهو دلّه رقهت وهك بهرد وايه و نهرم نابى تا نه م
خوشهويستيه پاكهى تيا راگير بى... نه... دلّت نهرم نابى.. بو؟

چاويشم ههر چاوه نواره، بوّت نه گهرېت نه ملا نه ولا، به لام بيسووده
به ديت ناك، نايا بوچ ديار نيت؟ يا نه بى پرده يهكى رهش به سهريا
كشايى، بويه تو نابينى!! يا فرميسكى به خوور له تينى خستوه،
نه گينا بو به ديت ناكه م، له هه موو وته يهك نه سله ميّمه وه...

قاچم ناوى داهات، له تين كهوت، نه ونده هاتوچوم پيكرد، هه مووى بو
تو هيواكه م، گيانه شيرينه كه م. به لام ههر چاوه نوارم، چونكه ديتنت
هه موو شتيكم له بير نه باته وه.

...: ((نه وهى تو بوى نه گهرېى، نه وهى له ژيانتا تاكه، نه وهى به
عززه ته وهى كه بيدىنى، تازه روښت، نايبىنيته وه! وهك نه ستيّريهك
بكشئ له ئاسمانا، روښى و ليّت ون بوو. جوانى كه له دلتايه و
په سهندت كردوه، له كانگاي دلّيكى پاكي پر خوشهويستيه وه،
نه توانم بلّيم كه له دهستت دهرچوو!!))

گويم له م چند وته يه بوو كه وهكوو يهكئ دهچرپاند به گويم. تاسى
بردميه وه، واقى و پرمام! چاوم دهرپه رى، دلّم كهوته فرته فرت، وهك بالى
مهلى له كاتى هه لفرينيا ههر نه م وت: ئا ئيستا گيان نه دم!

له زير ليوه وه ووتم ، بهلام جواب نه بوو ۱۱
ده صتم كرد به خيرا روښتن به ره و ماله وه له كاتيك دا كه اومه و ښت
په مره له شه نامه كه موه ندم زان شليك زور به توندي خوي ليدام و
آزاريكى هېچكار سه ختي بي گه ياندم ۱۱ له و كانه دا آروم دا به وه شيوه
نو تو بليك نه بي هېچي ترم نه دي . ايترا گام له خوم نه ما . پاش كاتيك
چاوم كرده وه بينيم پولي (كيز) ده وزي داوم به دم آزاره و گويم
نه بوو نه يان ووت : « موه چي بوه ؟ » .

روا آه .. كاشكي هم وينه يم به چاونه كه و تابه ۱ هر به كه يان شتيكي
بينيم نه ووت و له لم نزيك نه بوونه وه . له و كانه دا آزاره كم به ته واوي
په ريشاني كردم بهلام دل له و كانه دا بوي توزي تبي خسته به رخواي
وه چاويش هر پيم نه رواني به ده وزي خوما به كو نه و جوا نه بينيم
بهلام بي سوود بوو ۱۱

له پاش نه ختي هستم كرد كه وا خه ريكې هل گرتنمن بو بياره تان
بهلام به ناو فرميسكي چاوما هه برم كرد تانها كچيك له تپه كچه كه
ماوه ته وه ، بهلام نه ختي ليوي نه جولا واديار بو قسه ي نه كرد به دم
آزاره كه موه ۱ گويم له ه ندي قسه ي بوو كه اهي ووت :

— داخ گلي به آوانه وه بووم كه هم كه نه خه هيواي بها تابه دي
به راستي تالبي گه خيكي زور ره وشت به زير بوو ، زور له سر خو
وه يمن بو هه مو نيوه رو بيك نه مان بيني هه موزان به چاويكي پر
له زه بيه وه هه بره مان نه كرد بهلام آخ خه ريكه له تافي لاويا كوچ بكاو له

له ژیر لیوه وه وتم، به لام جواب نه بوو!!

دهستم کرد به خیرا رویشتن به ره و ماله وه، له کاتیځدا که ئەمه ویست
بپه رمه وه له شه قامه که، ئەهه ندهم زانی شتیځ زور به توندی خوئی لیدام و
نازاریکی هیچگار سهختی پی گه یاندم!! له و کاته دا ئاوپم دایه وه، شیوه ی
ئوتومبیلیک نه بی، هیچی ترم نه دی. ئیتر ئاگام له خووم نه ما. پاش کاتیځ
چاوم کرده وه، بینیم پوئی (کیځ) دهوری داوم، به ده م ئازاره وه گویم ئی بوو
ئه یان وت: ((ئه وه چی بووه؟)).

...^۱ ئاه، کاشکی ئەم وینه یه م بهرچا و نه که وتایه! هه ر یه که یان شتیکی
پییم نه وت، وه لییم نزیک نه بوونه وه. له و کاته دا ئازاره که م به ته واوی
په ریشانی کردم، به لام دل له و کاته دا بوئی توژی تینی خسته به رخوی وه
چاویش هه ر پییم نه روانی به دهوری خووما، به لکو نه و جوانه بینیم، به لام
بیسوود بوو!!

له پاش نهختی ههستم کرد که وا خه ریکی هه لگرتنم بو بیمارستان، به لام
به ناو فرمیسیکی چاوما سه یرم کرد ته نها کچیځ له تیپه که که ماوه ته وه،
به لام نهختی لیوی نه جولا و دیار بوو قسه ی نه کرد به ده م ئازاره که مه وه!
گویم له هه ندی قسه ی بوو که ئه یوت:

- داخ گه لی به ناواته وه بووم که ئەم گه نجه هیوای به اتایه دی، به راستی
تا بلایی گه نچیکی زور په وشت به رز بوو، زور له سه رخو و هیمن بوو،
هه موو نیوه روویه که ئەمان بینی، هه موومان به چاویکی پر له به زه بییه وه
سه یرمان نه کرد، به لام ئاخ خه ریکه له تافی لاوییا کوچ بکا و له نه دا))

۱- ئەو شوینانه ی خهت به ژیریاندا هاتوه یان دیاره به هوی کونی لاپه ره کان بو مان
ساخ نه کراوه ته وه.

له دا ۴ . لهو خوشه وسته دل ره قمش لای زاربان گهرو
 رگه لای بهری ماله گیانه بو همل گرتی خشلی زور بوجلی جوان
 بوجیاز (۱) چاوه نواری ۴۴ وه شه که له بهغداوه بی جیازی تری بو بیت
 که له سلجانی دهعت ناگهوی ۱۱

آخ لهی گه نیی به هیوا نه که یشتوو خوات له گهل بی ، به زدان
 بت بارازی ...

هاوری هیریم لهر ۴۴ به که زور خهم بارم و لیم له برسی
 گه بهم زوانه له خهسته خانه له چپته دهری شو کر چاک بو بته وه اهر خهم
 مه خو ...

باور له کدی ؟

- * دلی له دل داری با دوور بی به ردی ههخته ۱۱
- * که دل داری نه بی تو خشی آدم میراد پیش ناگهوی ؟
- * له مه دا ههشتای دل داری به کاره مات له نیام له هیق ؟
- * نه نیا هزار نرخه به عانی دل داری نه زانی ؟

(۱) شیر کو و امه زانه مه روی که بتوانی لای زوینگر خشل ههل
 بگری شوو به توو من له کات ، من داوای کاره که بیک کرد رازی
 نه بو چونکه بی بارم ، چونکه ژن نا کریم ، چونکه نیشمان
 بهروم ۱۱ له ترها له دوا روژی خوئی ... جا که ره کانت راحت
 وازی لی بینه و رو وه بگریه بولای که ههزار یک ...

ئەو خۆشەيسته دل رەقەش لای زېرنگەر و بازرگانی ئەوبەری ماله‌که‌يانە
بو هه‌لگرتنی خشلی زۆر بو جلی جوان بو جیان، چاوه‌نواری ئەوشه‌که
له به‌غداوش جیازی تری بو بیته‌که له سلیمانی دەست ناکه‌وی!!
ئاخ! ئەی گه‌نجی به هیوا نه‌گه‌یشتوو، خوات له‌گه‌ل بێ، یه‌زدان بت
پاریزی...

((هاوړی شیرینم له‌بەر ئەمه‌یه که زۆر خه‌مبارم و لیم ئەپرسی که به‌م
زوانه له خه‌سته‌خانه ئەچیته‌ ده‌ری، شوکر چاک بویته‌وه و ئیتر خه‌م
مه‌خۆ...)).

باوه‌ر ئەکه‌ی؟^۱

* دلێ له دل‌داری به‌ دوور بێ، به‌ردی سه‌خته!!

* که دل‌داری نه‌بێ توخمی ناده‌میزاد پیش ناکه‌وی؟!

* له سه‌دا هه‌شتای دل‌داری به‌ کاره‌سات ئەنجام نه‌هینی؟!

* ته‌نیا هه‌ژار نرخ‌ی په‌یمانی دل‌داری ئەزانی؟!))

(۱) شیرکۆ وا مه‌زانه ئەوه‌ی که بتوانی لای زینوینگەر خشل هه‌لبگرێ،
شوو به‌ تو و من ئەکات، من داوای کاره‌که‌ریکم کرد، پازی نه‌بوو، چونکه
بێ پارهم، چونکه ژن ناکرم، چونکه نیشتمان په‌روه‌رم!! ئەترسا له
دواروژی خوی... جا گه‌ر قسه‌کانت راسته، وازی لێ بینه و پروو وه‌رگێره
بو لای کچه‌هه‌ژاریک...

۱- ئەمه‌ی ناو چوارچێوه‌که و نووسینه‌که‌ی خوار ئەویش، دیاره په‌یوه‌ندی به‌ چپ‌ۆکه‌که‌وه
نییه و له نووسینی ناماده‌کاره...

تەوہری یەكەم

بیبلیوگرافیای بەرھەمەکانی شێرکۆ بێکەس

(دیوان، وەرگیژان، نووسین) ۱۹۶۸-۲۰۱۳

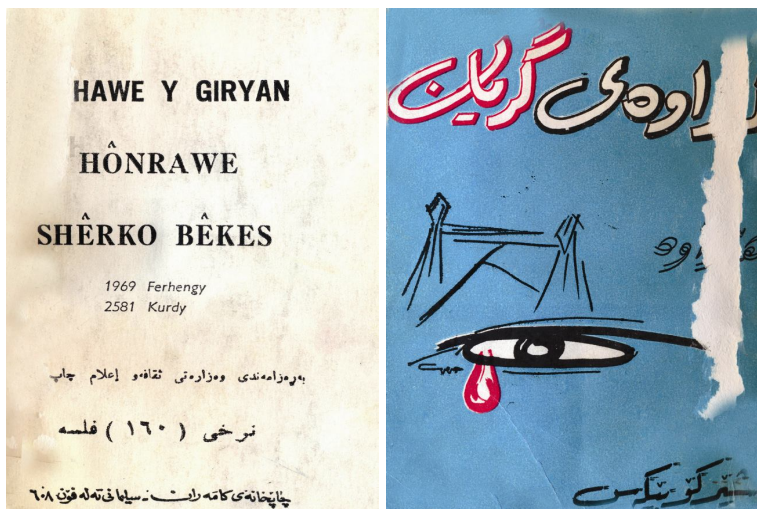

١. تريفه‌ی هه‌لېبه‌ست

چاپ: يه‌کهم، چ (سلمان الأعظمي)، ش: به‌غدا، س: ١٩٦٨، ل: ١٦٨، ق (١٢×١٧) ناوهرؤک:

هؤنراوه‌کانم / ديارى شه‌م جارہ / باوکی شه‌هيدم / سئ هه‌لېبه‌ستی تينوو /
 بروام / ياخيبيوون / نه‌وه‌ی نوئ / په‌يامی ونيوو / تنيا / دار نه‌رخه‌وان / گيانه /
 تاسه‌ی هيوام / وينه‌که‌ی / شه‌شکه‌و ته‌که‌ی (سه‌رديمان) / چه‌پکه هه‌لېبه‌ست /
 گؤران / نيواره‌ی غه‌مگين / ته‌نيایي / مندالہ سووتاو‌ه‌که / دوو گؤرانی / وهرام /
 شيعره‌کانم / شاره‌که‌م / بووکی ناکام / بئ تو / بو چاوه شينه‌کانی / زهرده‌خه‌نه
 له فرميسکا / نزای دره‌خت / مامؤستام گؤران / گه‌پانه‌وه / له باوه‌شی جوانيا /
 که‌ی بئ؟ / وشه‌ی پشکوؤ / له‌گه‌ل (نالی) دا / شه‌قامی کچان / هه‌لېبه‌ست /
 شه‌وانی نائوميدی / دوو وينه / که توّم ناسیی / شه / کچی خه‌يال / به‌ينیکه /
 هيشتا له پيشتی باوکا بووين / بيرته؟ / کاتي / دلداریی جاران / که مندال بووم.

١- له‌به‌رته‌وه‌ی بيبليؤگرافياکه تايبه‌ته به (شيرکوؤ بيکه‌س)ه، هه‌روه‌ها (به‌رگ)ی هه‌ر ديوان و به‌ره‌ميک له‌گه‌ل کتیبه‌کان دائراوه، به پيؤيستم‌ان نه‌زانی له‌گه‌ل هه‌موو کتیبه‌کاندا ناوی بنووسين، تنيا له شه‌ کتیبانه نه‌بيت که له نووسيني شه‌ نه‌بوون و (وه‌ری گپراون).

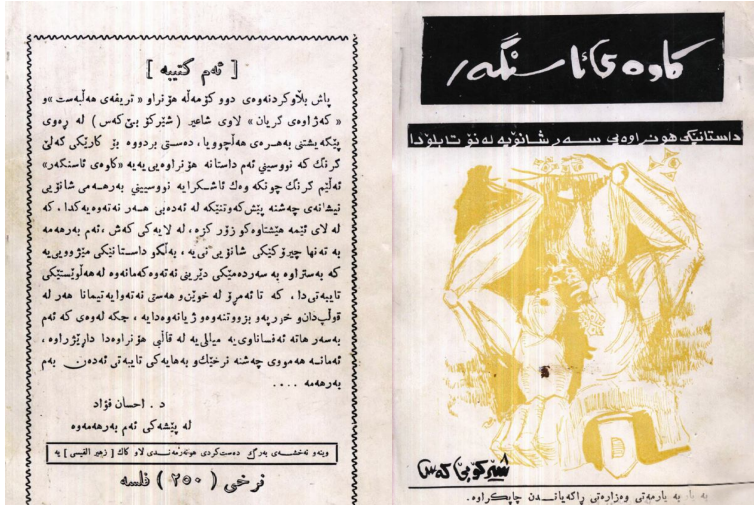

۲. كەژاوهی گریان- هونراوه- دیوانی دووههم

له دواى پېراردانى (وزارة الثقافة والأعلام) له چاپ دراوه
 چاپ: يهكهم، چ(كامه رانى)، ش: سلیمانی، س: ۱۹۶۹، ل: ۱۴۳،
 ق(۱۲×۱۷)

ناوه روک:

كه ژاوهی گریان / دوا ترووسكه / به یانی بی خور / مه لا هیندی /
 (بیكه س) ی زیندوو / زستانی ته مه ن / زیندوو ی مردوو / نه ستوی ورد /
 له گو قاریکی بیگانه دا / من لیږه دا / سه رسام مه به / یادداشتی هه فته یهك /
 گوئی زستان / نازاری راچله کین / دار به پروو / ناوه روک.

۲. كاوهى ئاسنگەر - داستانىكى ھۆنەرۋەنلىرى سەر شانۋىيە لە نۆ ئابلۇدا

نوسىن: شىركۆ بىكەس

پېشەكى و لىكۆلېنەۋە: د. ئىحسان فۇئاد

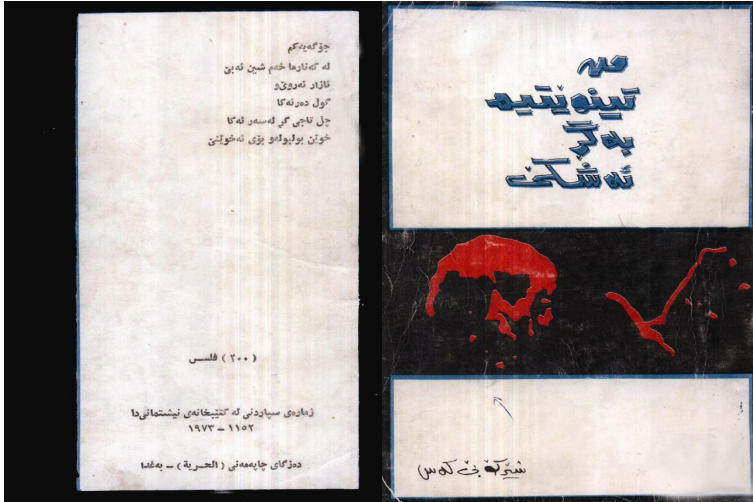
بە يارمەتى ۋە زارەتى راگە ياندن چاپ كراۋە

چاپ: يەكەم، چ: راپەرېن، ش: سلىمانى، س: ۱۹۷۱، لا: ۲۲۹، ق(۱۴×۲۲)

ناۋەرۆك:

پېشكەش/ پېشەكى و لىكۆلېنەۋە: د. ئىحسان فۇئاد/ كەسانى ناۋ ئەم

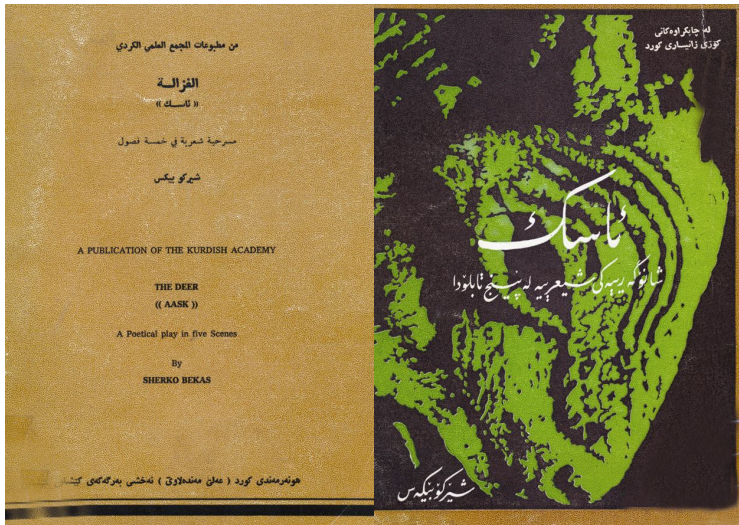
داستانە/ تېيىنى/ خوا و فرىشتەكان/ نۆ ئابلۇ/ ناۋەرۆك.

٤. من تینویتییم به گر ئەشکی - شیعەر ١٩٧٢

له لادا نووسراوه: وهزارهتی پاگهياندن - بهرپوههرايههتی گشتی پۆشنییری کوردی
 چاپ: یهکهم، چ(دارالحریه)، ش: بهغدا، ژس: ١٢٩، س: ١٩٧٢، ل: ٢١٤، ق(٢٠×١٥)
 ناوهروک:

گینگل / جارێکی تر سمکۆ ناچیتهوه سهه خوانی مردن / تو هه وریت و
 ئەتبارینم / من تینویتییم به گر ئەشکی / دهنگ و ریگایهکی کهپر / خوینه کۆلا /
 مایکۆفسکی / بهغدا / مامه خه مه / دووگ / بئ کۆتایی / شتنه وه و ناوچه وانم /
 هۆزی گپر / سهرچۆپییهک له سووتانا / بهنگلادیش / مۆر و ناوچه وانه
 رهشکان / نهخشه یهکی هه لئه واسراو / کیلگه ی قورگیکی کینراو / بریاری
 گولله / که ... بووم / ونبوون / خه میکی سوور / شهش وینه ی نهگیراو / له
 ناوینه ی درزیدوودا / دلداری ناو شارێکی مردوو / برووسکه ی سروودیکی
 زامدار / بیوورن / په لکه رهنگینه ی هۆنراوه یهک / له دورگه ی خهوی زراوی
 شاعیریکا / بۆ بارزانی / دیوار و دهنگی خوین / له ژیره وه / دزین / ٢٤ سهعات /
 پۆژمیری پیشمه رگه یهک / نیرگزی زستان / دیده نی / وهزی پینجه م /
 بهرپزینه / هۆریهک / ملیونه هاو به لام ...! / ههنگاوی سهرنجم / وینه یهک / بۆ
 نهروۆزی ١٩٧٠ / بیرت نه کهین / دوو گۆزانی تهواو نهکراو / بابه گورگور /
 ناوردانه وه یهک به رهو مندالی / سالنامه ی شیعره کان / سئ تیینی.

٥. ناسک- شانۆگه‌رییه‌کی شیعرییه له پینچ تابلۆدا

له چاپکراوه کانی کۆری زانیاری کورد

چاپ: یه‌که‌م، چ (کۆپ)، ش: به‌غدا، ژس: ١٦٩، س: ١٩٧٨، ل:

٩١، ق (١٧×٢٤)

ناوه‌رۆک:

وته‌یه‌کی کورتی بی ناو‌نیشان که ئاماژه به کاریگه‌ری (که‌له‌پوور)

ده‌کات له‌سه‌ر نووسینی ئەم شانۆگه‌رییه... / که‌سانی ئەم شانۆگه‌رییه /

پینچ تابلۆ.

٦. کازیوه- شیعری پۆسته

به یارمه تی (یه کیتی نووسه رانی کورد- لقی سلیمانی- کۆمه لی
هونه ر و یژدی کوردی- مه لبه ندی گشتی) چاپ کراوه
تابلوی بهرگ و تابلۆکانی ناوه وه: ئیسماعیل خه یات
نووسینه وه و خو شنوو سیی هونه ری: شه هاب عوسمان
چاپ: یه که م، چ (ز- سلیمانی)، ش: سلیمانی، ژس: ١١٦١، س:
١٩٧٨، ل: ١٨٠، ق (١٦×٢١)

ناوه رۆك:

بالا / ههنگوین / هه لوه رین / ته و قه کردن / کۆبوونه وه / نوشتانه وه /
قوول بوونه وه / جوگه / په نجه ره / خشل / بازن / په رگ / ژان / قه له م /
زیندان / نه لقه ریژ / به فر / وه رز / خو شه ویستی / کاروان کوژه / شای
وشه / مه ل / سه فهر / پیوانه / سووتان / له جامخانه یه کدا / فورات /
جۆلانه / راپه رین / بو کچه تایپ رایته ره که / ژووان / پووله که / دایک /
ژوور / کورسی / لوتکه / تاکه درهخت / ناو نیشان / پایته ختی گپر /
شاییه ک / ئیستگه / شیش / گه شتی پشکو / لاواندنه وه یه ک /

پاسپارده / شمشال / ئەسپ / چاويلكه / هەنسك / كۆچ / هەلكورمان /
كارەسات / تۆراندن / چل / سەپنەو / چەند مەشتە حەرفى / دەرزى /
كارىكاتىر / رابەر / ناو / لافاوا / لىرە / گاورياغى / تۇ / خەو / لە
دارستانىكدا / پۇل / سووتوو / دەنكى شقارتە / لە پەگەو / گەرا /
رېگايەك / چەقۇ / سى پرسىيار / خالىد و گۇفارىك / دىسانەو /
خالىد / شەوارە / سامال / مار / پرچ / كەمەند / كەشتىي / ۲۱ و ۳۲ /
پەلكە گىيا / هيشوو / پۇمان / بەندىخانە / گوى گرتن / شووشەيەك
مەرەكەب / ديارى / كتيبە هەژارەكان / بىركەوتنەو / سوارىك / پرس
و ئورزەكان / سەما / كليل / كوللە / كەمانچە / سەعات / مەرگم /
پەيكەر / بو شانۇگەرييەكى شوخ / واگون / چەتر / بليت / پرس /
ئاشنايەتى / شەمەندەفەر / برسيتييهكى كۆچەر / خەلوز / كلاو /
بازۇرى / سەرىن / دوو دەنكە ترى / فيركردن / چەند سەرنجىك .

۷. دوو سروودی کیتوی

نەخشی بەرگ و قەلەمکیشییەکانی ناوەرۆه: عەلی مەندەلاوی

لە بلاوکراره‌کانی کتیبخانه‌ی (الطليعة) - کەرکوک

چاپ: یەکه‌م، چ (الأديب)، ش: بەغدا، ژس: ۱۰۰۹، س: ۱۹۸۰، ل:

۸۸، ق (۱۵×۲۱)

ناوەرۆک:

کوچ / برایمۆک و گۆرانی و بەفر و مندالیم (بو هاورپی شاعیر کاک

ئەنۆەر قادر محەممەد).

۸. پیره میترد و زه ریا

نوسین: ئیرنست هیمنگواي

وهرگپیرانی له زمانی عهره بییه وه: شیرکو بیکهس

پیداچوونه وه: شوکوور مستهفا

له بلاو کراوه کانی و هزاره تی پوشنیبری و پراگه یاندن - دهزگای

پوشنیبری و بلاو کردنه وهی کوردی

چاپ: یه کهم، چ (المؤسسة العراقية للدعاية والطباعة)، ش: بهغدا،

ژس: ۱۵۰۹، س: ۱۹۸۲، ل: ۱۳۶، ق (۱۷×۲۴)

ناوهرۆك:

سه ره تایه کی کورت/ دهقی پو مانه که.

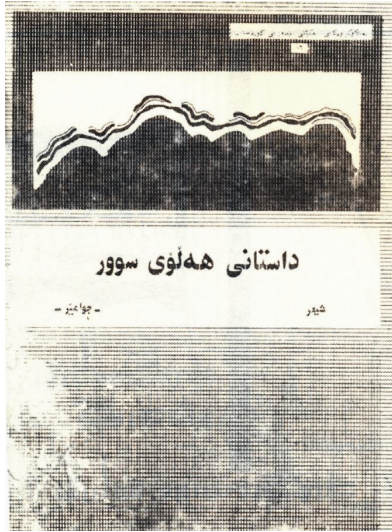
۹. روبار- چیرۆکه شاعر

وینه و خه تی بهرگ و سهردیپ و تابلۆکانی ناوهوه: کهمال هاوار
 نووسینهوه و خوشنوووسی هه موو چیرۆکه شاعرهکان: شیرکو عهزیز
 له بلاوکراوهکانی وهزارهتی پۆشنیبری و پراگه یاندن- دهزگای
 پۆشنیبری و بلاوکردنهوهی کوردی

چاپ: یه کهم، چ (علاء)، ش: بهغدا، ژس: ۱۴۱۶، س: ۱۹۸۴، ل: ۱۸۴،
 ق (۱۷×۲۴)

ناوهروک:

شاعیرانی ولاته کهم/ کورپی زهریا/ له پراکیشانیکدا/ داستانی مامه یاره/
 بهیتی ئاگر/ داستانی بهرده قاره مان/ پهراویزهکان/ ناوهروک/ له
 بلاوکراوهکانی شاعیر.

۱۰. داستانی هه‌لوی سوور - قه‌سیده‌ی دریژا

له بلاوکراوه‌کانی یه‌کیتی نووسه‌رانی کوردستان (شاخ)

چاپ: یه‌که‌م، چ (شه‌هید ئیبراهیم عه‌زۆ)، ش: شاخ، ژس: ؟، س:

۱۹۸۴، ل: ۷۱، ق (۱۶×۲۰)

ناوه‌رۆک:

شیعری دریژی داستانی هه‌لوی سوور.^۲

۱- ئاشکرایه زۆریه‌ی ئه‌و دیوانانه‌ی که له (شاخ) چاپ بوون، ناوی خوازراوی (جوامیر) یان له‌سه‌ر دانراوه، له‌به‌رئه‌مه به‌ پێویستمان نه‌زانی بینووسین.

۲- ئه‌م کتێبه‌ ده‌ست نه‌که‌وتوو و له‌سه‌ر کۆمه‌لێک زانیاری و چاپه‌کانی تری دانراوه.

له‌ ساغکردنه‌وه هه‌ندێ زانیاری له‌باره‌ی ئه‌و کتێبانه‌ی که له (شاخ) چاپ کراون (به‌تایبه‌ت به‌رگه‌کانیان)، که‌ئک له‌ کتێبی (بیبلیۆگرافیای کتێبی نه‌ینی یه‌کیتی نیشتمانی کوردستان ۱۹۷۵-۱۹۹۱)، ئاماده‌کردنی: نه‌وزاد عه‌لی ئه‌حمه‌د، له‌سه‌ر ئه‌رکی مه‌کته‌بی پراگه‌یانندی "ی.ن.ک" چاپ کراوه، چاپی یه‌که‌م، چ "دلیر"، ش: ؟، س: ۲۰۱۲) وه‌رگیراوه.

۱۱. كەشكۆلى پېشمەرگە- شیعری موقاوو مەت بەشى يەكەم

له بلاوكراره كانى يه كيتيى نووسه رانى كوردستان (شاخ)

چاپ: يەكەم، چ (شەهید ئیبراهیم عەزۆ)، ش: شاخ، ژس: ؟، س:
 ۱۹۸۴، ل: ۹۷، ق (۲۰×۱۴)

ناوەرۆك:

كلييل / له شه ويكدا / مائناوايى / گورانييه كى داواكراو / كام پيپوار /
 له بهر تەندوریکدا / پەرەسیلکەیهك / هەرەس / سیۆهكەى دل /
 شیعری کاریكاتیر / هیلانه / گریان / نیشانه / دەرمان / گەردەلوول /
 لیپووک / بووکە سەماکەرە / پیاو / شەمال / میوان / چەند
 چوارینه یەك - شیعری سرود / شهید / چەند كورته شیعریك /
 مەشخەلان / دووریان.^۱

۱- ئەم كتیبه دەست نەكەوتوو و لەسەر كۆمەلێك زانیاری و چاپەكانی تری دانراوه.

۱۲. که شکۆلی پیشمه‌رگه - شیعری موقاوه مهت به شی دووهم
له بلاو کراوه کانی یه کیتی نووسه رانی کوردستان (شاخ)
چاپ: یه که م، چ (؟)، ش: شاخ، ژس: ؟، س: ۱۹۸۵، ل: ۲۱، ق (؟)
ناوه رۆک:
بانگ / کوری بابە گورگور / مزگینیی. ۱

۱۳. که شکۆلی پیشمه‌رگه - شیعری موقاوه مهت به شی
سییه م
له بلاو کراوه کانی یه کیتی نووسه رانی کوردستان (شاخ)
چاپ: یه که م، چ (؟)، ش: شاخ، ژس: ؟، س: ۱۹۸۵، ل: ۷۵، ق (؟)
ناوه رۆک:
پیشه کی: هه قال کویستانی / پروانین / هه لگوردی (پ. م) / که ل /
گول باران / نه فرهت / نارام / تاجی خویناوی / به یان. ۲

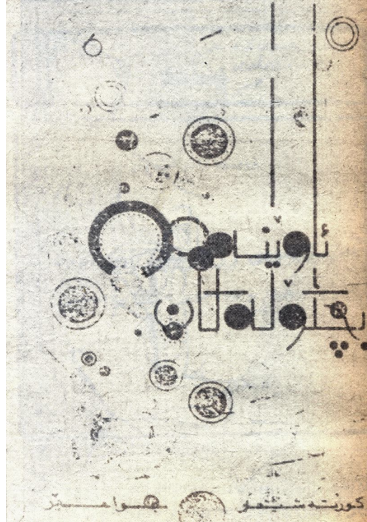
۱- ئەم کتیبە دەست نەکەوتوو و لەسەر کۆمەڵیک زانیاری و چاپەکانی تری دانراوە.
۲- لە ڕینگەیی پەيوه‌ندی کردن به نووسەر و نامادەکاری کتیبی (پووبه‌پوو له سیبەری
چیاادا) به‌پێژ (هه‌قال کویستانی) زانیمان که (پیشه‌کی) بو به‌شی سییه‌می (که شکۆلی
پیشه‌رگه) نووسیوه.
۳- ئەم کتیبە دەست نەکەوتوو و لەسەر کۆمەڵیک زانیاری و چاپەکانی تری دانراوە.

۱۴. شایى شهید

چاپ: يهكهم، چ(؟)، ش: شاخ، ژس: ؟، س: ۱۹۸۵، ل: ۱۰۵، ق(؟)
ناوه روک:

قېبله نما / شایى شهید / ته قینه وه / سه فهري ئه وين و شوپش /
سوړاخ / ناگر / ده رگا داخراوه کان / راهاتن / سلاو گوله کيويله کانی
شوپش سلاو! / ئه سپيکی سوور / تاڅگه ی زیندانی / توانه وه /
سوتماک / دیده نی.^۱

۱- ئه م کتیبه ده ست نه که وتوه و له سه ر کۆمه لیک زانیاری و چاپه کانی تری دانراوه.

۱۵. ئاوينه بچكۆلهكان - كورته شاعر

له بلاوكرارهكانى يه كيتتى نووسهرانى كوردستان (شاخ)

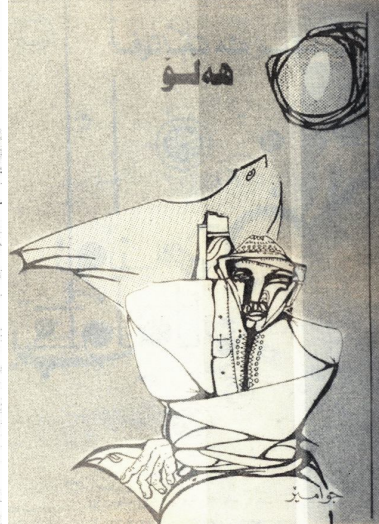
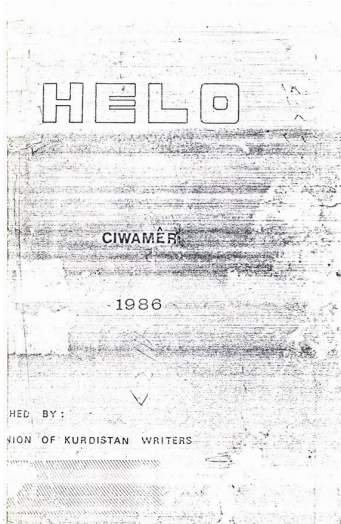
چاپ: يه كه م، چ (شه هيد جه عفر)، ش: شاخ، ژس: ؟، س: ۱۹۸۶،
ل: ۶۸، ق (۱۶×۱۰)

ئاوه روک:

ئاوينه بچكۆلهكان / خورنشين / پاش وهخت / ناسين / خه نجهر /
مقهست / دوا وشه / په ند / ۲۷ جار / مشار / سه ر / تاريكى / وي نه يهك /
هاوپرئ / هه لويست / شايهت / مانگ و زهريا / به شكردن / ئازادى /
خاك / چريكه / نازار / ناپاك / قوربانى / ئاوينه / بربار / نه نجام / ژيانم /
عاشق / چهك / په ستىي / خوشه ويستى / سه نگر / گفتوگو / هيلانه /
رېگا / شوپرش / شه ونخوونى / كوئر / پيلو / ميرات / هيوا /
به رزبونوه / زهبر / يا خيبوون / بيشكه / سالى تازه / به فر / چاو /

قۇخ / گۆرەوى / پرسىيار و وەرام / مەودا / مردن / خۇزگە / ناونىشان /
 زىوہ / جوانوو / ئابلوقەدان / چادر / دەسەلات / قۇپچە / خواست /
 پرسە / شەپ / پايىز / نەينى / لە ئەنگۆرەيەكدا / جريوہ / لە
 توپرەبوونىكدا / شەکردان / جوانترین گول / سوار / جەژنىك / پىكەوہ /
 تاقە شايەت / ئىنجانە / كتيب / دەرسىك / مووتوربە / كۆتەل / كسپە /
 كۆتەرە / چلچرا / سارپىژكردنەوہ / دەنكە تۆو / ئاماژە / ورتەورتى /
 ژماردن / پيانۆ / كرنوش / ميواندارى / چاوپىكەوتنىكى ئەدەبى /
 نەنكم / پالتۆ / خەلات / گەرانەوہ / كليتتە / تەنھا يەككىمان / ئەم
 شاخە / لە بىرەوہرييەكانى (دارمىويك) - ەوہ / بوخچە / خائىن / خەم /
 يەكەم دەنگ و دوا دەنگ / دەرياچە / لە پاسىكدا / گەلى بازى /
 پرشنگەكان / تونىل / گۆران / شوينەون / فېرىن / سوۋما / دوو پياو /
 جوانترین ديارى / سىحرباز / بىرچوون / شۆرپوونەوہ / ياد / لىرە /
 خوشەويستىت / بىرەوہرى / يەكەم مندا / زىندانى گەپرۆك / تۆ /
 سەروپىچ / كۆست / دوو پەيكەر / ژيان / جودايى / يادداشت /
 تەماشاكردن / بەخىل / وەسىت / ناو / وەكوو يەك / لە ولاتى مندا /
 سەرتاش / خالبەندى ئۆردوگاكان / خواست / دەنكە زىخى / پەردە /
 ژىشك / پەرىنەوہ / لەدوا ساتدا / مانەوہ / شار / بالا / ھەلەبجە /
 پەرشووت / چىرۆكى جزدانى! / بەراورد / بۆن / سى پۆژ.

۱- ئەم كتيبە دەست نەكەوتوۋە و لەسەر كۆمەللىك زانىياري و چاپەكانى تىرى دانراوہ.

١٦. هه‌لۆ- داستانی هه‌لۆی سوور و که‌شکۆلی پێشمه‌رگهٔ

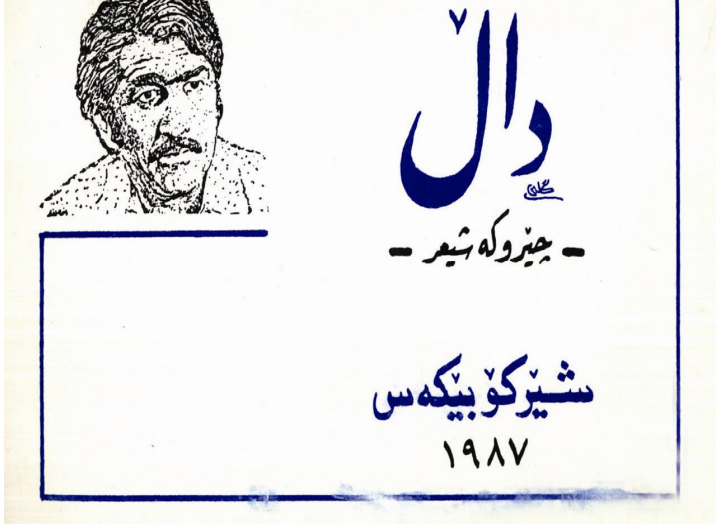
له‌ بلۆکراوه‌کانی یه‌کیته‌یی نووسه‌رانی کوردستان (شاخ)

چاپ: یه‌که‌م^٢، (چ-شه‌هید جه‌عفه‌ر)، ش: شاخ، ژس: ؟، س:
١٩٨٦، ل: ٣٠٤، ق (٢١×١٥)

ناوه‌رۆک:

پێشه‌کی: سامی شوپرش / داستانی هه‌لۆی سوور / که‌شکۆلی
پێشمه‌رگه‌ به‌شی یه‌که‌م / که‌شکۆلی پێشمه‌رگه‌ به‌شی دووهم /
که‌شکۆلی پێشمه‌رگه‌ به‌شی سییه‌م.

-
- ١- ئەم کتێبه‌مان به‌هۆی (شیخ په‌ئووف شیخ جه‌میل) ده‌ست که‌وت (سوپاسیان ده‌که‌ین)، به‌لام به‌رگه‌که‌ی له‌گه‌ڵ ئەو به‌رگه‌ی که‌ له‌ ببیلیۆگرافیاکه‌ی (نه‌زاد عه‌لی ئەحمه‌د- سه‌رچاوه‌ی پێشوو) دا دانراوه‌ جیاوازن؟! پڕوانه‌ کتێبی ناوبراو، ١٨٢.
 - ٢- نووسراوه‌ یه‌که‌م به‌لام چاپی دووهمی هه‌ر چوار کتێبی ژماره‌ ١٠ و ١١ و ١٢ و ١٣ یه‌.

۱۷. دال - چيروکه شاعر

چاپ: يه کهم، چ (شهيد جه مال تاهير)، ش: شاخ، ژس: ؟، س:

۱۹۸۷، ل: ۸۶، ق (۲۱×۱۴)

ناوه روک:

چيروکه شاعری دال...

۱۸. تەم توومان "بۇ ھاورىم شەھىد ئازاد ھەورامى"

لەبلاۋكرا ۋە گاشى بەگىتېشى نووسەرائى كوردستان (شاخ)

چاپ: يەكەم، چ (شەھىد ئىبراھىم عەزۇ)، ش: شاخ، ژس: ؟، س:

۱۹۹۰، ل: ۲۵، ق (۲۱×۱۵)

ناوەرۆك:

تەم توومان / ژەھر.^۱

۱- ئەم كىتېبە دەست نەكەوتوۋە ۋ لەسەر كۆمەللىك زانىيارى ۋ چاپەكانى تىرى دانراۋە.

شیرکو بې کەس دەربەندی پەپولە

۱۹. دەربەندی پەپولە- قەسىدە يەكى دريژە

چاپ: يەكەم، چ(؟)، ش: ستوكهولم، ژس: ؟، س: ۱۹۹۱، ل: ۲۴۰،

ق(۱۴×۱۹)

ناوەرۆك:

قەسىدە ي دريژى دەربەندی پەپولە...

۱- ئەم كىتەبە دەست نەكەوتوو و لەسەر كۆمەلىك زانىارى و چاپەكانى تىرى دانراوه،
مەروەما وینەى بەرگەكەى له (گوگل) وەرگىراوه؟

۲۰. دیوانی شیرکو بیگهس - بهشی یهکه م

به یارمه تی (مالی کولتووری سوید) چاپ کراوه

چاپ: یهکه م، چ(؟)، ش: ستوکهۆلم، ژس: ؟، س: ۱۹۹۰، ل: ۵۹۸،
ق(۲۱×۱۵)

ناوه روک:

به پیی ئه و روونکردنه وه یه ی که له پاشکووی هه ندی دیواندا
دانراوه، ئه م دیوانه به شی هه ره زۆری ئه و شیعرانه یه که شاعیر له
نیوان سالانی ۱۹۷۹-۱۹۹۰ دا نووسیویه تی، به تایبه تی ئه و
قه سیدانه ی که ئه چنه خانه ی شیعره ی موقاوه مه ت و شاخه وه،
هه روه ها به شیکی زۆر له و شیعرانه ی که له وه و بهر له ه ییچ
دیوانیکدا بلا و نه کراونه ته وه.^۱

۱- ئه م کتیبه و بهرگ و چاپه کانی دیکه یان، هه موویان به ته واوی ده ست نه که وتوون و
له سهر کو مه لیک زانیاری و چاپه کانی تریان دانراون.

۲۱. ديوانی شیرکو بیگهس - به شی دووهم^۱

به یارمەتی (مالی کولتووری سوید) چاپ کراوه

چاپ: یه کهم، چ (؟)، ش: ستوکھۆلم، ژس: ؟، س: ۱۹۹۲، ل:

۸۴۳، ق (۱۴×۲۰)

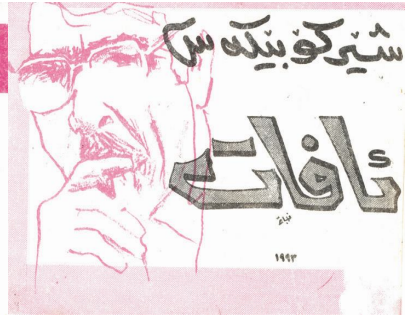
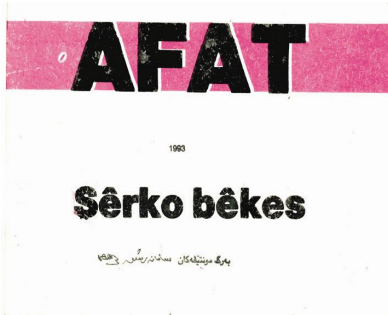
ناوهرۆک:

پیشهکی / تریفه‌ی هه‌لبه‌ست / که‌ژاوه‌ی گریان / من تینویتییم به گپ

ئه‌شکی / کاریوه.

۱- له‌سه‌ری نووسراوه (دووهم) به‌لام به‌ده‌ست کراوه‌ته‌وه به (یه‌که‌م)؟!

۲- له‌سه‌ر به‌رگ سانی ۱۹۹۲ نووسراوه و له ناره‌وه‌ش سانی ۱۹۹۲ نووسراوه؟

۲۲. نافات

بهرگ و مؤتیف: سامانه رهش

چاپ: یه کهم، چ(؟)، ش: ؟، ژس: ؟، س: ۱۹۹۳، ل: ۶۴،
ق(۱۷×۱۲)

ناوړوک:

نافات/ غهزای گولجاری ناویستا/ پهریزاد و گوله کهی دوژمنی/
ناو ابوون و بوومه له رزه.

۲۳. دیوانی شیرکو بیکهس - بهشی یهکه م

چاپ: دووهم، چ(بابان)، ش: سلیمانی، ژس: ؟، س: ؟، ل: ۵۹۸،

ق(۲۱×۱۴)

ناوهرۆك:

هه مان ناوهرۆكى كتيبي ژماره ۲۰ ی ههیه.

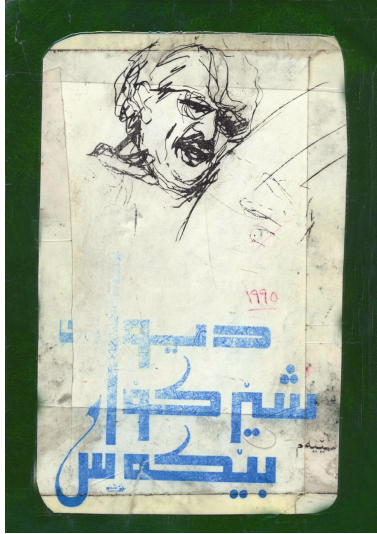
۲۴. دیوانی شیرکو بیکهس - بهشی دووهم

چاپ: دووهم، چ(بابان)، ش: سلیمانی، ژس: ؟، س: ؟، ل: ۸۴۳،

ق(۲۰×۱۴)

ناوهرۆك:

هه مان ناوهرۆكى كتيبي ژماره ۲۱ ی ههیه.

۲۵. ديوانى شيركو بيكەس - بەشى سىيەم (چىرۆكە شىعر و
شانۆنامە)

چاپ: يەكەم، چ (ئاپىك)، ش: ستۆكھۆلم، ژس: ؟، س: ۱۹۹۵، ل:
۵۵۱، ق (۲۲×۱۵)

ناوەرۆك:

ناوەرۆك / كاوهى ئاسنگەر / ئاسك / پروبار / دال / يادداشتى
ماكهويكى رەشپوش.

۱- ژمارە سپاردنى نىيە و X-۷۴-۰-۸۷۷۳-۹۱ ISBN ھەبە.

میڙگی زام ..
میڙگی ههتاو ..

شیرکی بیتکەس

شیر

1996

ستۆکھۆلم

بە بەلگە گیایەک ئەنورسەم و
دەرستانتیک
نەخۆتتەمەو
نەزۆی پاران ئەبەم و
گۆم ئە هەزە
زەبەبەگە
دەنگە گەشتی لەسەر دەستەم و
خەزانی و
لە گیانمان و
تانی فۆی پارم پێه و
خۆشەوسەتەم
لە پادابە
مێن ئۆستاکە
بەک دێر شەهەری (نالی) م تەبە و
کوردستانم
لەگەڵا بە ..

Mérgi zam ..
Mérgi hetaw ..

Šērko Bēkes

Stockholm
1996

لەسەر ئەرکی «مالی کورد» لە کۆپنھاگن / دانمارک چاپکراوە

٢٦. میڙگی زام .. میڙگی ههتاو- شیعەر

لە سەر ئەرکی (مالی کورد) لە کۆپنھاگن - دانمارک چاپ کراوە
چاپ: یەکەم، (چ (کۆمەڵەی گەلی کوردستان)، ش: ستۆکھۆلم، ژس:
؟، س: ١٩٩٦، ل: ١٥٦، ق (١٤×٢٠)
ناوەڕۆک:

زێی شیعەر / هەژین / پەو - بەغدا / دووکەلی گۆلگرتوو / لەناو
قەفەزیکەو / یەکانە / گری / ههتاو / کۆتایی داستان / هەناسە
ساردەکانی گەرمیان / ما / یادداشتی کۆترە کۆییەک / بەلین /
زنە / شیعەر / وینە / مزگینی / پاسپاردە / بەندەر / کلیل و دەرگا / دن /
شیعیریکی لال / سێ کورسی / جیمس جۆیس / بەلام / داری ژالە /
لیسەر / لە گۆرستانیکدا / گفتوگۆیەکی ساکار / چال / خەون /

١- ژمارە سپاردنی نییە و ٢٧-٩١-٩٧٢٤٦٧-ISBN هەبە.

مهمله كه تى سىحر / سىحر / شاكىر فه تاح / ئاخىك / دوو چار /
 ناسينه وه / كيژ / هو / چيروكى خوشه ويستيهك / شيعر و ئارد / له
 سيگوشه يه كدا / نووسين! / نه ژاد / سيبانه / ديداريكى كورت / نيوه /
 ده سكه وت / كورتيله چيروكه شيعرى / سه عاتى قاميش / گهر دن /
 كه ركوو كنامه يهك / باز نهى ئاگر / نهينى / چوارده چرا / دره ختى
 مروارى / گولّه جهرگى / گهرانه وه / ئه سپ و چرا و مانگ / له و
 شه وه دا / حه سەن كوئىستانى / په يكه ر / شه ست قوربانى / دوور و
 نزيك! / له ناو سه رى هه لّه بجه دا / نان و ئاسمان / له شه ويكدا /
 شيعر / ئافيش / ته نيایى / ئاوى شيعر / سوور ه تى ئه وين /
 نيشتمانى ئاگر / حيله و گرمه ژن / دوو برين / ديارى / جوانه
 درنده كه! / ماچ / زه ما وه ندى دواروژ / ئه وينى سپى / نامه / تو /
 مه هيلّه / بهرد / هه لېژاردن / ته ماشا / توانه وه / قز / قينتسييا / تاقه
 چار / ده نگدانه وه / مه حوى / مه ولانا خاليد / بو دوو ميوان / سى
 زمان و چوار قامچى / باران / كوا تو ته نيایى / ته نيایى / هاتنت! /
 زهرنى تابوت / خه م و خه م / خه يال / له برى من! / ژه نه پرال /
 ئيواره يهك / گا / بهرده وام خوشه ويستى .

۲۷. دەر به ندى په پووله - قه سیده یه کی در یژه

تابلوګانی ناوه وه: مه دحت کاکه یی و قادر میرخان

چاپ: دووهم، چ (بیسارانی)، ش: سلیمانی، ژس: ؟، س: ۱۹۹۸،

ل: ۲۴۰، ق (۱۹×۱۴)

ناوه روک:

قه سیده ی در یژی دهر به ندى په پووله...

۲۸. خاج و مار و رۇژمىرى شاعىرى- رۆمانە شىئىر^۱

تابلۇي بەرگ و سكيچەكانى ناوہوہ: رېبوار سەئىد

لە بلاوكراوہكانى ناوہندى ئاپىك- سويد ستوكھولم

چاپ: يەكەم، چ (ئاپىك)، ش: ستوكھولم، ژس: ۲، س: ۱۹۹۸، ل:

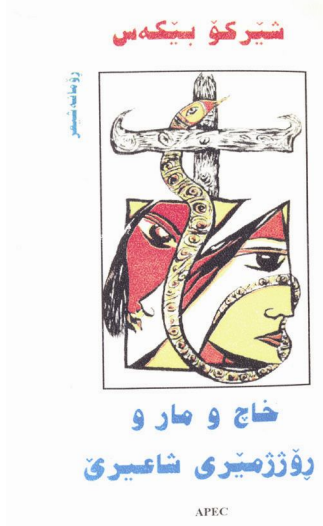
۳۷۴، ق(۱۶×۲۲)

ناوہرۆك:

دەقى رۆمانە شىئىرى خاج و مار و رۇژمىرى شاعىرى...

۱- لەسەر چاپى دووہم چاپى يەكەم دانراوہ؟ چونكە وەك خۇي چاپ كراوہتەوہ و تەنیا ئاماژە بە (چاپى دووہم- خاك) كراوہتەوہ. سالى چاپى يەكەميش ھەر لەسەر سالى چاپى دووہم دانراوہتەوہ.

۲- ژمارە سپاردنى نىيە و ۰-۲۰-۸۹۰۱۴-۹۱ ISBN: ھىيە.

۲۹. خاج و مار و رۇزۇمىرى شاعىرى- رۇمانە شىعر

تابلۇى بەرگ و سكىچەكانى ناوہوہ: رېبوار سەعيد

لە بلاوكراوہكانى ناوہندى چاپەمەنى و راگەياندى خاك

چاپ: دووہم، چ(خاك)، ش: سلېمانى، ژس: ؟، س: ۱۹۹۸، ل:

۳۷۴، ق(۲۲×۱۶)

ناوہرۇك:

دەقى رۇمانە شىعرى خاج و مار و رۇزۇمىرى شاعىرى...

۳۰. بۆننامە

بەرگ و مۆتیف: قادر میرخان

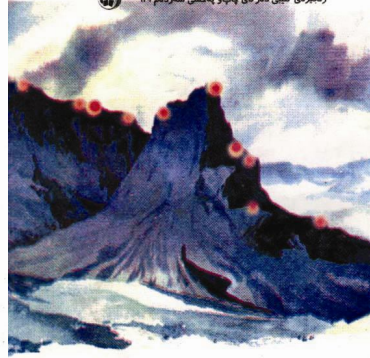
له بلاوكراره كانى بنكهى ئەدهبى و پرووناكبیریى گهلاویژ

چاپ: یهكهم، چ (دانان)، ش: سلیمانی، ژس: ؟، س: ۱۹۹۸، ل:

۱۱۹، ق (۲۰×۱۵)

ناوهروك:

شیعیری درێژی بۆننامە...

شیرکو بیکهس

چراکانی سهره له مووت

په خشان
۱۹۹۹

... له مورۆ روژى زوینى تویه... ئزا
له مورۆ چرکهو دقهقهو سه سات مینیلان
له مورۆ زیان مینیلانیه!
له سهر قیزى راواناوت ناگر له ناخین بهین دهنگیوه
له سهر زیندهیه چاگردهن خهوزو عهقت
له بین په یاسا به کى دده تیز
له سهر دهنگیشان دهنگت له بین به هاوارى میوو... ئزا
له سهر تانیا تیتو له سهر خوینت
له بیم په قه سینه قوریا تین و
به ناوارى کى خویندایى و په قه له میکی شه حید... ئزا
له مورۆ روژى زوینى تویه و
له مورۆ له برى سکه وه چون بیکلانی زه دیاو
منیش شه شه وهك په رجهس سه رچاوى چیا... ئزا
ئزو ئزو ئزا

له پخشانی (نهمه)
۱۹۹۹

۳۱. چراکانی سهره له مووت- په خشان

له بلا و کراوه کانی دەرگای چاپ و پهخشى سهردهم

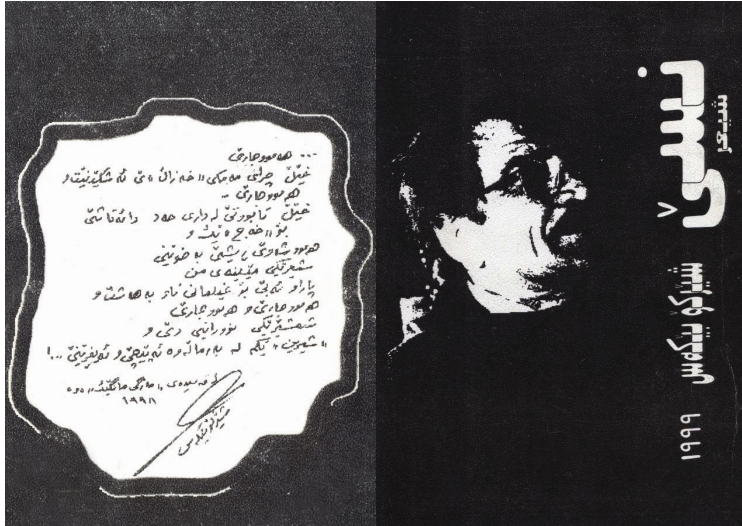
چاپ: یه کهم، چ (تیشک)، ش: سلیمانی، ژس: ۱۸۸، س: ۱۹۹۹،

ل: ۲۰۱، ق (۱۶×۲۲)

ناوهرۆك:

وتهیهك/ عهبدو للاً جهوههر- قه له میکی په نگین و گو میکی مهنگ/
ئهو زامه ی بوو به مانگ!/ له قیه نناوه بو کوردستان و
دره و شان وهی ئه ستیره یه کی سوور!/(سهرداری بهور/ لانه کان
یهك ئه گرنه وه/ حه سهن کوستانى: داربه پرووه سووره که ی بالهك/
قوره سووری زمان و گو زه ی شیعر!/(مارف ناغایی) شیعیرى
کشاو و بارانیکی جوانه مه رگ! / حه فتا و دوو قه له زه ی کوژراو! /

ئەو پیاوہی بوو بە تاڤگەییەکی تری (زەلم)! / ئەستیرەییەکی ھەشت
نھۆم! / ژن / پرشنگی پۆح دەستگیر ناکری! / بەیانیتان باش...
پاپەپینتان باش! / سەمای ئاگر و سروودی گولەکان / گەرمیان و
داپژانی پۆح / مەرگی (بۆتان) / تلە تلە جەستە و ھەرەشەییەك لە
تاریکی! / عەشق / پەسکان لە خۆلەمیشدا...! / لەو بەیانییەدا
خۆرنشین زا و شەویکی پەشی بوو.

۲۲. نەسى - شېئىر

مۆتىف: قادر مىرخان

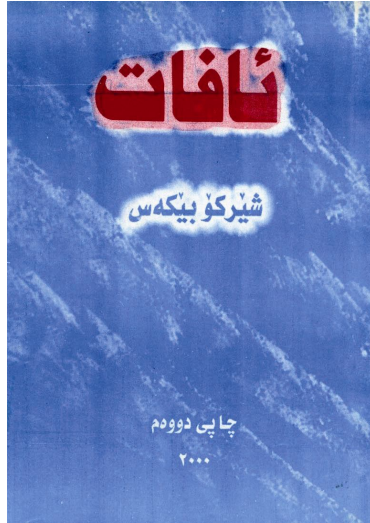
چاپ: يەكەم، چ (پەنج)، ش: سەلىمانى، ژس: ؟، س: ۱۹۹۹، ل:

۱۹۰، ق (۲۰×۱۴)

ناوهرۆك:

بالا ئاوينەكان / سرورودەكانى (مەلەك تاووس) / چىيوار / ژىيلا /
 پىياسەيەك بەناو خويىنى خۇمدا / ھەلقىرچان / لاورا / رابووردو لە
 خەونە رۇمانسىيەكاندا / جەژن / مەرگى مانگىك / دەيان پۆلە
 بالئىندەى وشە / چواردە پۈرتىتى شىئىرىيى / دۇنادۇن /
 ورياكردنەوہ / چاۋ / لەناو بەفرىكى تارىكەوہ / ئازارىكى قوشمە /
 دۇنادۇن / بىزىبوون / كەمىن / كاغەزىكى سىيى / شەوانە دیدار /
 ھەمىشە پىرسىيار / ھەرىن / لە قاوہ خانەيەكدا / نووسىن / جقىن /

چاۋەكانت / سەردانەۋە / ژوان / دەنگ / داگىرسان و كوژانەۋە /
پۇژانە / ھاتوچۇ / ئەو پۇژەي نەچۈومە دەرەۋە / ئىرۇتىكا -
خلىسان / ئىرۇتىكا - گۇم / ئىرۇتىكا - ھەمام / شەختەي قوتبى /
شىعەرى كاۋلستان / نىۋەپۇي شەۋان / زرىكەي ژن / ياقوت و
پىرۇزە / خەلۋەتەي / دىالۇگ / زەرىيا / سەردەمى من / خەۋنىك /
خۇشەۋىست / كەزى / درىژ / شەمالىكى شەل / تەير / پۇچىكى
نسرم / كەمانچە و شەۋ / لەم مەيدانە زىۋىنەدا / دووكەل و بوخار .

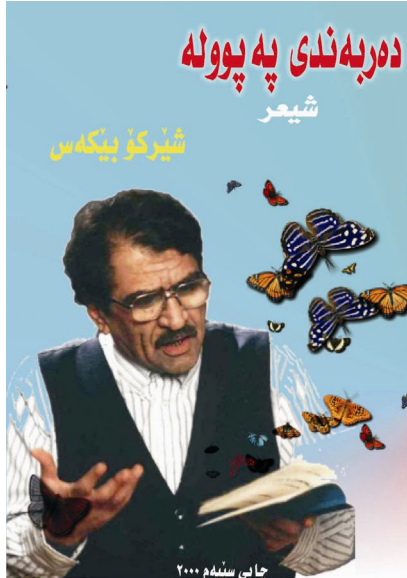

۳۳. نافات

چاپ: دوووم، چ(؟)، ش:؟، ژس:؟، س: ۲۰۰۰، ل:؟، ق(؟)
ناوهرۆك:

هه مان ناوهرۆكى چاپى يه كه مى هه يه (كتيبى ژماره ۲۲).^۱

۱- ئەم كتيبه دەست نەكەوتوو و لەسەر چاپى دووهمى و كۆپى بەرگهكهى دانراوه.

۳۴. دەرپەندى پەپوولە - قەسىدەيەكى دريژە

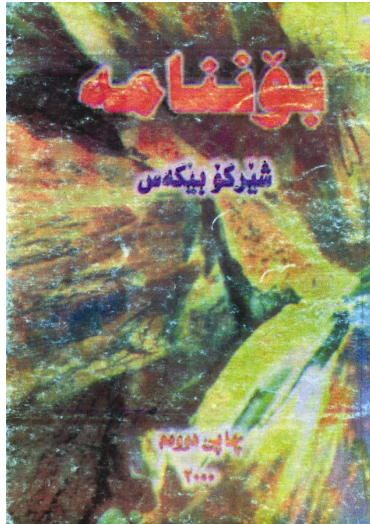
تابلۆكانى ناوہوہ: مەدحەت كاكەيى و قادر ميرخان

چاپ: سىيەم، چ (؟)، ش: ؟، ژس: ؟، س: ۲۰۰۰، ل: ۲۴۰،

ق (۱۹×۱۴)

ناوہرۆك:

قەسىدەيى دريژى دەرپەندى پەپوولە...

۳۵. بۇننامە

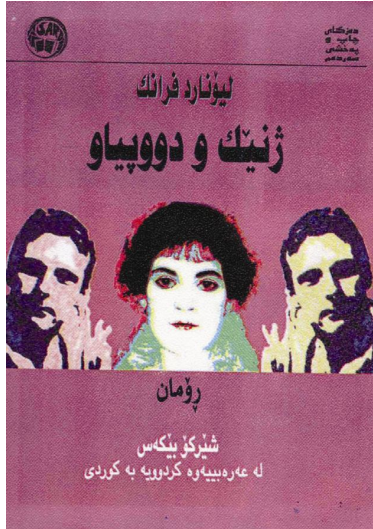
لەسەر ئەركى كىتېبخانەى سلىمانى چاپ كراوه

چاپ: دووہم، چ(شقان)، ش: سلىمانى، ژس: ؟، س: ۲۰۰۰، ل:

۱۱۹، ق(۲۰×۱۵)

ناوەرۆك:

شىعەرى دىرېژى بۇننامە...

۳۶. ژنيك و دوو پياو- رؤمان

نووسين: ليونارد فرانك

وه رگيپاني له زماي عه ره بييه وه: شيركو بيگس

له بلاو كراوه كاني ده زگاي چاپ و په خشي سه رده م

چاپ: يه كه م، چ (سه رده م)، ش: سليماني، ژس: ۱۹۰، س: ۲۰۰۰،

ل: ۱۲۶، ق (۱۴×۲۰)

ناوه روک:

ده قی رؤمانه كه...

شیرکۆ بیکهس

پیاوی له داریسو

۳۷. پیاوی له دار سیتو- شیعرا^۱

له بلاوکراوهکانی دهزگای چاپ و پهخشی سهردهم

چاپ: یهکهه، چ(سهردهم)، ش: سلیمانی، ژس: ۲۰۴، س: ۲۰۰۰،

ل: ۸۶، ق(۱۲×۲۰)

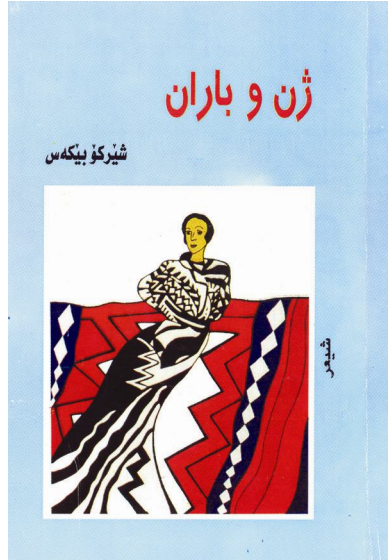
ناوهروک:

تیکستیکی بی ناو نیشان/ سی پۆستکارتی خوشهویستی له سی

سهرچاره ی خوشهویستییه وه بۆ سیاپۆش...^۲

۱- ئەم دهقه بۆ (ئیراهیم ئەحمەد) نووسراوه.

۲- ئەم کتیبه دهست نهکهوتوه و لهسهر چاپی دووهم دانراوه.

۲۸. ژن و باران - شېعر

چاپ: يەكەم، چ (دلىر)، ش: سلېمانى، ژس: ۶۶۰، س: ۲۰۰۰، ل:
 ۱۵۶، ق (۱۴×۲۱)

ناوهرۆك:

دوو ھەزار وشە بۆ سالى دوو ھەزار ژن و باران / لەو قەژەدا
 مانگەشەوى برىنداره! / رەجم / وەفا / لەدايکبوون / تەنيايى /
 درەوشانەو / مەولەوى / گەرانەوى / پۆژژمىرە شوومەکان / سى
 لەيەكچوون / كۆيە و حاجى / نووسىن / مۆزارت / عوسمان عوزيىرى /
 وەلام / ماك / ئەو / مالهەمان / ھەتاو و گۆرانى و بۆن / سۆراخىك / دايكم /
 لەمىترۆدا / بۆن / تاقگە / ئەوين / رەنگ / بىروپا / بۆ ئىسماعىل بېشكچى /
 نھيىنى / خەونە تالەكان / كە مردووھەكانمان گەرابوونەو / نامازەى
 جۆراو جۆر / لە مەملەكەتى كۆترەكاندا / پىرست.

۳۹. قەسىدەى رەنگدان

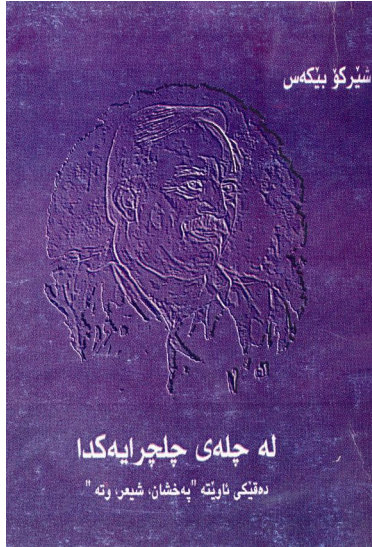
له بلاوكرارهكانى ناوهندى چاپهमेنى و راگه ياندنى خاك

چاپ: يهكهم، چ (خاك)، ش: سلیمانی، ژس: ۲۲۲، س: ۲۰۰۱، ل:

۲۳۷، ق (۱۵×۲۱)

ناوهروك:

قەسىدەى دريژى رەنگدان...

٤٠. له چلهی چلچرایه کدا- دهقیکی ئاویته "په خشانه شیعر،
وته"^١

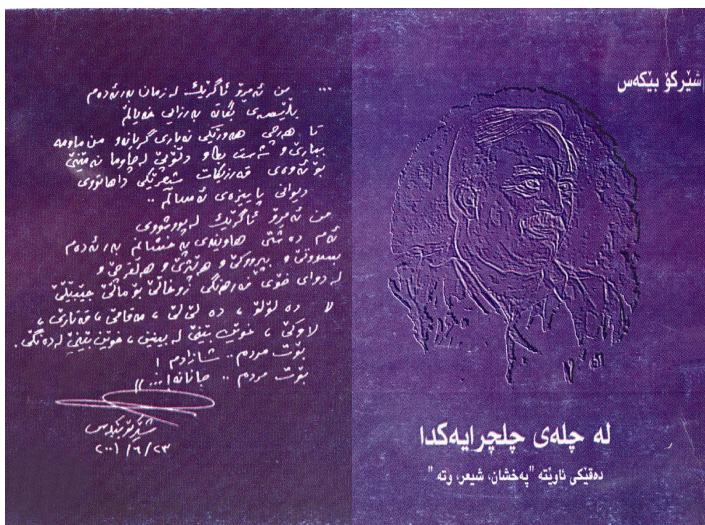
چاپ: یه کهم، چ(؟)، ش: ؟، ژس: ٢٦٩، س: ٢٠٠١، ل: ٥٤،

ق(١٧×١٤)

ناوه روک:

دهقیکی ئاویته (په خشانه شیعر، وته).

١- ئەم دهقه بۆ (شارزاد سائیب) نووسراوه.

٤١. له چلهی چلچراپه کدا- ده قیگی ئاویتته "په خشانه شیعر،

وته"

چاپ: دووهم، چ (٩)، ش: ؟، ژس: ٢٦٩، س: ٢٠٠١، ل: ٥٤،

ق (١٤×١٧)

ناوه روک:

ده قیگی ئاویتته (په خشانه شیعر، وته).

٤٢. ديوانى شيركو بيكهس - بهشى يه كه م

له چاپكراوه كانى پرؤژهى كتيبي دانسقه
چاپ: سييه م، چ (قانع)، ش: سليمانى، ژس: ؟، س: ٢٠٠٢، ل: ٥٩٨،
ق (٢١×١٥)
ناوه روك:

هه مان ناوه روكى كتيبي ژماره ٢٠ ى هه يه.^١

٤٣. ديوانى شيركو بيكهس - بهشى دووهم

له چاپكراوه كانى پرؤژهى كتيبي دانسقه
چاپ: سييه م، چ (قانع)، ش: سليمانى، ژس: ؟، س: ٢٠٠٢، ل: ؟،
ق (٢١×١٥)
ناوه روك:

هه مان ناوه روكى كتيبي ژماره ٢١ ى هه يه.^٢

٤٤. ديوانى شيركو بيكهس - بهشى سييه م

له چاپكراوه كانى پرؤژهى كتيبي دانسقه
چاپ: سييه م، چ (قانع)، ش: سليمانى، ژس: ؟، س: ٢٠٠٢، ل: ؟،
ق (٢١×١٥)
ناوه روك:

هه مان ناوه روكى كتيبي ژماره ٢٥ ى هه يه له گه ل: يادداشتى ماكه ويكى
ره شپوش / چراكانى سهر هه له مووت.

١- نه م كتيبه دهست نه كه وتوو و له سهر كۆمه ليك زانيارى و چاپه كانى ترى دانراوه.

٢- نه م كتيبه دهست نه كه وتوو و له سهر كۆمه ليك زانيارى و چاپه كانى ترى دانراوه.

... له یاددا شنهامی به شورا
 چمی بیتی بهرکگ دیمه پتین
 صه پتی به شینهامه ۵۰ دلا شوره
 له بهر دهری زلورا
 سسهوی به پتینی پوککه شیکو
 له دهری خشی شانه
 به پورتره

له روتو کرمی به پورولو
 له یاددا شنهامی شارانگه
 یوت ورتی صیانت
 له دهامی شانه شنه صی گه ره تبه
 له بهر دهری تپوین کیم جاکه شورا
 ته ههقی تاوانه شه له رشی شیکو شانی
 عوزی یوت قوتیمی کراسی
 چیرکانه گوتو دهری ..

تبه ههقی یوت زه دره ههقی مانگه شه هوس
 له کابینهک به کولان .. وا
 له تبه ههقی صه پتی شانزوی زرتین
 مار سوزان بو بادنهانه دوتو تره ...

شیرکو بیکهس
 © ۲۰۰۲
 سیتی

پیاوی له داریو

۴۵. پیاوی له دار سیو- شاعر

له بلاو کراوه کانی دهزگای چاپ و په خشی سهردهم

چاپ: دووهم، چ(سهردهم)، ش: سلیمانی، ژس: ؟، س: ۲۰۰۲،

ل: ۸۶، ق(۱۲×۲۰)

ناوهروک:

هه مان ناوهروکی کتیبی ژماره ۳۷ ی ههیه.

۱- به هه مان ژماره سپاردنی چاپی به که می سالی ۲۰۰۰ چاپ کراوه ته وه.

٤٦. خۆم ئەو وهختەى بالندەم! شیعەر و پەخشان

له بلاوكراره كانى دهزگای چاپ و پەخشى سەردەم

چاپ: یهكهم، چ(سهردەم)، ش: سلیمانی، ژس: ١١٤؟، س:

٢٠٠٢، ل: ٢٣٧، ق(١٥×٢١)

ناوهرۆك:

وتهیهك/ بهشی یهكهم: كهژی شیعر/ له راپهوه نسرمهكانى لهشدا/
 دایکم... لهوئى له پشت ئوقیانووسهكانهوه!/ چاو لهپرى
 رۆژههلات/ دوورپانهكان/ بو یانزه تابلوى هونهرمههه نامیق عهلى
 قادر/ مهحان/ پيبا/ له شه ممهیه كدا/ محیدین زهنگههه/ كه مال
 مهزههه/ بهشى دووهم: بالنده بچكولهكان/ له ناو سهبهتهكهیدا/
 خۆم... ئەو وهختەى بالندەم/ تاشه بهردئى/ داوا/ باوهش/

هەلکەندن / گىلاس / ئاھەنگىك / بازنەى عەشق / دوا دیدار / تاوان /
تاقە رەنگ / دنيا / قز / چىرۆكى گورگى / ئاوينە و پايىز / لەيەك
نەچوون! / وینەكیش / نەورەس / لەو دەشتەدا / بىرنەچوونەوہ /
هەشتەم پوژ / بەھانە! / ھەمیشە عەشق! / نامەى پووبارى / دوو
پازى پۆمانسىانە / ھاوسەر! / عەشقى تۆھەتاوہ! / راموسان /
بەشى سىيەم: پىدەشتى پەخششان / رەشەبايەكى چەمووش و
بەيانىيەكى تازە / پوژى ژن... پوژى گولەبەپوژەكان! / مردن بە
جلكى سەربازىيەوہ! / مەرگى گۆرانىيەكى سىي / پازىك لەگەل
(با)ى تشرىندا / ھەلەبجە و گەرانەوہى دار ھەنارەكان! / پىرست.

٤٧. پایزه میوان

له بلاوکراوه کانی دهنگای چاپ و پهخشی سهردهم

چاپ: یهکهم، چ(؟)، ش: ؟، ژس: ٥٤٩، س: ٢٠٠٢، ل: ١٦٤،
ق(٢٠×١٤)

ناوهروک:

له چاوه پروانی بوومه له رزه یه کدا! / کونسیرتی بو پاییز... پاییزی
بو دایکم! / داگیرسان و کوژانه وه / میوان / له ژم / ئه و وشانه ی
کوشتمیان! / من له وی ئاویکی خنکاو! / سی و سی پاییزه
میوانی بچکوله!

Winslow Homer

“پیره میژد و زهریا... رۆمانی هەرل و تەقەلای بێ پسانە دەوێ
 شێزگەرانی مۆڤ، شو کاتە ی پروپەروری ناستەنگی و
 دەروری ژیا و سروشت ئەبێتە دەو، بەلام کۆلنا دا!
 لەم چنگانە چنگە پێشدا بەنگە بە مەردی مردن بچێ و
 تێکشکی و تاسەر ئێسقان نازار و مانتووویون بیهاری،
 بەلام تاپەزێ و ورە بەرئادا هەرگیز دەستە وەستانی
 بەردەم چارەنووسی مەترسی و نۆش دامانی ئێجگارەکی
 ناییت...

ش ب

لەبلاوکراوەکانی دەرگای چاپ و پەخشێ سەر دەم

دەرگای چاپ و پەخشێ سەر دەم

٤٨. پیره میژد و زهریا

نووسین: ئیئرنست هیمنگواي

وهرگێڕانی له زمانی عهره بیهیهوه: شیرکوۆ بیکهس

پیداچوونهوهی: شوکور مستهفا

له بڵاوکراوهکانی دەرگای چاپ و پەخشێ سەر دەم

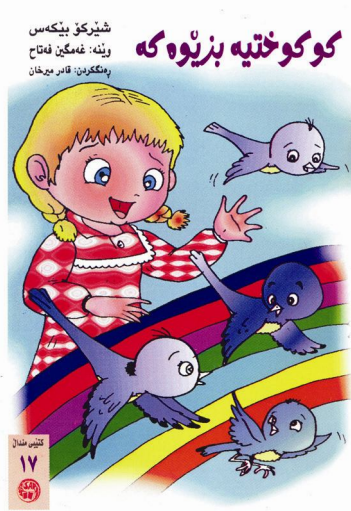
چاپ: دووم، چ (سەر دەم)، ش: سلیمانی، ژس: ؟، س: ٢٠٠٢، ل:

١٥٣، ق (٢٠×١٤)

ناوهروک:

پیشه کییهک بو دووم چاپ / پیشه کی یه کهم چاپ - سهره تایه کی

کورت / دهقی رۆمانه که...

۴۹. كوكوختيه بزيوه كه

نووسىن: شىركۆ بېكەس

ۋېنە كان: غەمگىن فەتاح

رەنگ كىرەن: قادر مىرخان

لە بلاوكراۋەكانى دەزگای چاپ و پەخشى سەردەم - كتيبى

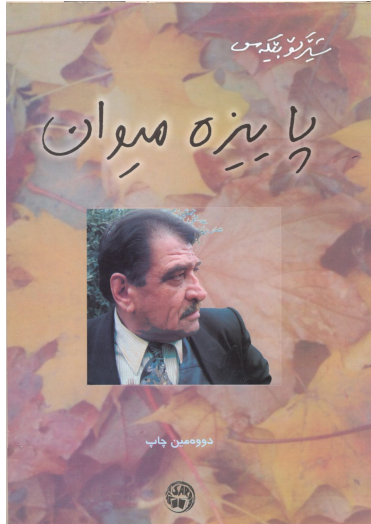
مندالان

چاپ: يەكەم، چ (شقان)، ش: سلیمانى، ژس: ؟، س: ۲۰۰۳، ل:

۲۸، ق (۲۳×۱۷)

ناوەرۆك:

چىرۆكى (كوكوختيه بزيوه كه) بۆ مندالان...

۵۰. پاییزه میوان

له بلاؤکراوه کانی دهزگای چاپ و په خشی سهردهم

چاپ: دووهم، چ(؟)، ش: ؟، ژس: ۵۴۹، س: ۲۰۰۲، ل: ۱۶۴،

ق(۱۴×۲۰)

ناوهرۆك:

هه مان ناوهرۆکی چاپی یه که می هه یه (کتیبی ژماره ۴۷).

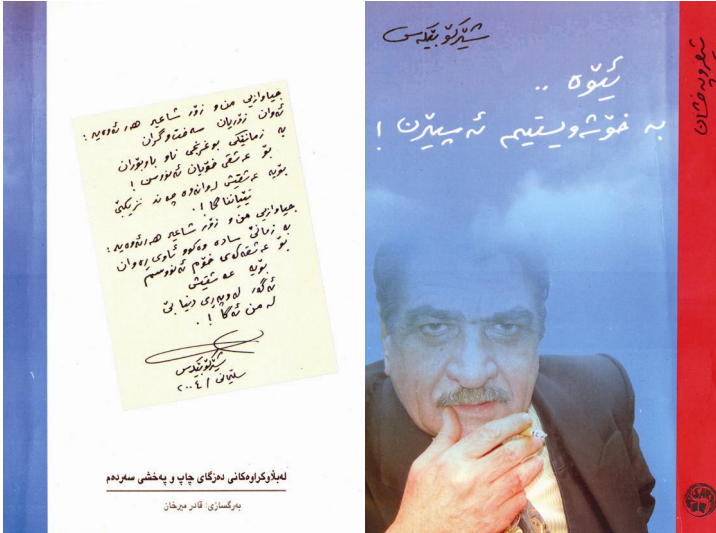
۵۱. گورستانی چراکان- رومانہ شاعر

لہ بلاوڪراوہڪانی دہزگای چاپ و پەخشی سەردەم

چاپ: یەكەم، چ (سەردەم)، ش: سلیمانی، ژس: ۴، س: ۲۰۰۴، ل:
۲۰۲، ق (۱۴×۲۰)

ناوەرۆك:

رومانہ شاعری گورستانی چراکان...

۵۲. بیوه به خوشه‌ویستیم نه‌سپیرن - شاعر و پهلوان

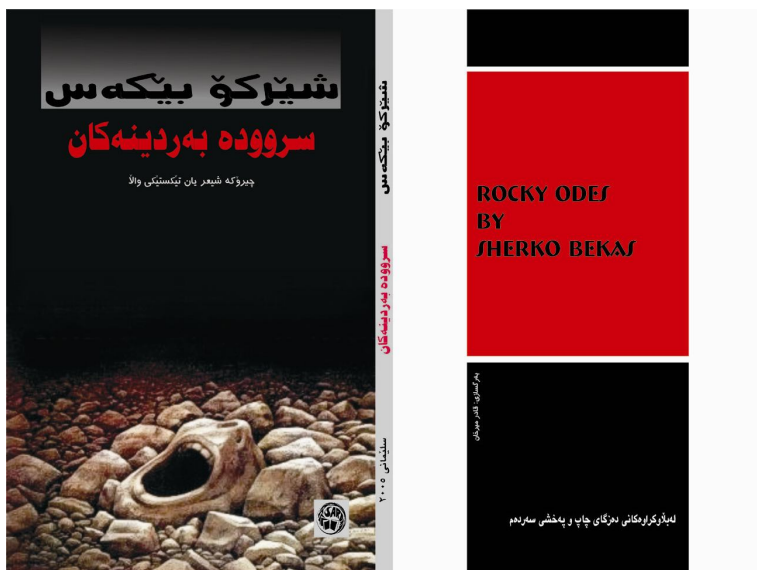
له‌بلاوکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و په‌خشی سهرده‌م

چاپ: یه‌که‌م، چ (سهرده‌م)، ش: سلیمانی، ژس: ۳۵۴، س: ۲۰۰۴،
ل: ۲۶۴، ق (۱۵×۲۱)

ناوه‌رۆك:

وته‌یه‌کی کورت / ۱- ریگا درێژه‌کان / هه‌له‌بجه‌ ئه‌چیی بۆ به‌غدا!
عومه‌ری خاوه‌ر... / یه‌کی شوبات بوو؟! یان یه‌کی خه‌زان؟!
چه‌خماخه / بنه‌ماله‌یه‌که له‌ گۆلی شه‌سته‌په‌ر / مه‌رگی کانییه‌کی سه‌وز /
خه‌ویکی خو‌ش / ۲- فلاشه‌کان: دوو ماسیی / پاسپارده /
چاره‌نوووس / له‌ودیه‌وه / کانییه‌کی تازه / چالیک / په‌یامی باره‌شیک /
ئه‌و تۆپه‌ی نه‌هاته‌وه / پیکه‌وه / په‌رتبوون / باخه‌ل / له‌ ده‌شتیکدا /

مۆتكە / چىرۆكى پەره كاغەزى / كارىكاتۆر و دىكتاتور / كىف /
گەرەنە دەى باوكم / دوو پەيكەر / كورسى تەنيايى / ئەو ھىلكەيەى
ولاتىكى لەناودايە / دىناى مندالى / بەراورد / لە وىنەيە كدا /
گۆرەنە كان / جەبار جەبارى / نەرىتە خۇشەويستە كان / ھۆشم كىلە و
لىم ئەكەوى / دوو زمان / پراكشان / بولبولىكى نەقاش / سلاو /
تېرۇرىست / چوارچىۋە / تاكى گۆرەوى / ونبوون / گويچكە / كچە
كلاوچن / زويربوون / كۆتايى كورته چىرۆكىكى سىي / دىارى /
چىرۆكى مۇدانى / ھەرمىيەك / لە ئىۋارەيە كدا / سەعات / پىچەۋانە /
بىبال / بزن / رەنگدانەۋە / جووزەلە / جۇلانە / پىپرست .

۵۳. سرۆدە بەردینه‌کان - چیرۆکه شیعریان تیکستیکی والا

له بلاؤکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و په‌خشی سه‌رده‌م

چاپ: یه‌که‌م، چ(سه‌رده‌م)، ش: سلیمانی، ژس: ۸۲۲، س:
۲۰۰۴، ل: ۱۳۶، ق(۱۴×۲۰)

ناوه‌رۆك:

ده‌قی سرۆدە بەردینه‌کان... / لیكدانه‌وه‌ی وشه‌کان / سه‌رجه‌می
کار و به‌ره‌مه‌کانی شاعیر به‌پیی سالی یه‌که‌م چاپیان /
کۆکردنه‌وه‌ی به‌ره‌مه‌کان له چه‌ند به‌رگیگدا.

۱- له سالی ۲۰۰۴دا ژماره سپاردنی وه‌رگرتوه و له سالی ۲۰۰۵دا چاپ بووه.

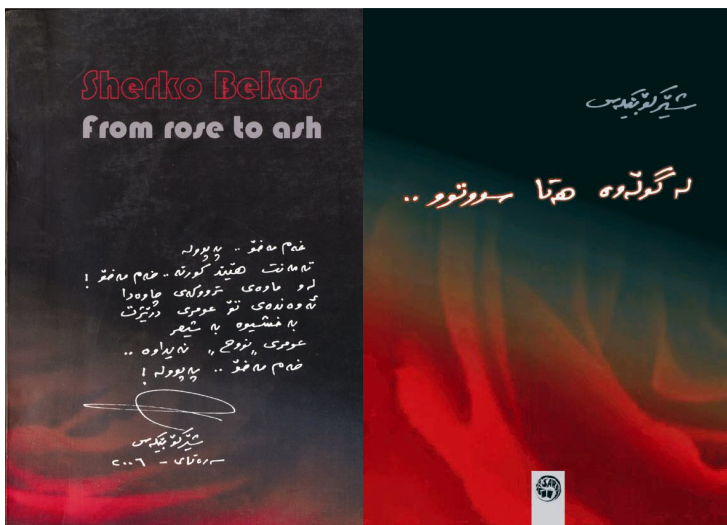

۵۴. کورسی - تیکستیکی والا

له بلاو کراوه کانی ده زگای چاپ و بلاو کورده وهی نه و
 چاپ: یه کهم، چ (تیشک)، ش: سلیمانی، ژس: ۷۷۰، س: ۲۰۰۵،
 ل: ۳۰۵، ق (۲۱×۱۴)
 ناوهرۆک:

له سه ره تادا نووسراوه (له یه ک تیکستی والا دا: شیعر، چیرۆک،
 په خشان، شانۆنامه!) / و ته یه کی پیویست / لیکدانه وهی وشه کان /
 نه و که سایه تییانه ی ناویان له ده قه که دا هاتوو / سه رجه می کار و
 به ره مه کانی شاعیر به پیی سالی یه کهم چاپیان / کو کورده وهی
 به ره مه کان له چهند بهرگی کدا.

۱- هر چهند له زۆریه ی کتیبه کانی دواتریشدا ئەم لیسته دانراوه، به لام به داخوه کاتی ک
 دهستان به ناماده کردنی ئەم ببیلیوگرافیا به کرد، جیاوازی و ناته واوی زۆر هه بوو، دوا یین
 کتیب که ئەم لیسته ی تیدا هاتوو (ئه سپیک له بهری گولانه - کتیبی ژماره ۷۰) به.

۵۵. له گولټه وه هتا سووتوو "شاعر، په خشان، وټه ی لاهه ده بی،
دیما نه"

تابلو کانی ناوه وه: پښتو او سهرده م

له بلا وکراوه کانی ده زگای چاپ و په خشی سهرده م

چاپ: یه که م، چ (سهرده م)، ش: سلیمانی، ژس: ۱۰۷، س:

۲۰۰۶، ل: ۲۶۷، ق (۱۵×۲۱)

ناوه روک:

له گولټه وه هتا سووتوو: له ماله که ی بیزارید! / سه فهری سئ

جوانووی زاخوئی / دار ئه رخه وائی به سواری نه سپیک

سپییوه! / سئ کورته شاعر / روژیکى مردو! / هاوړیکانم و

ئاوینه ی به جیماویان! / خه زنه وی / پلنگیک له به ره به یاندا... / بی

ناونیشان وه ک تووی شیعری ده م (با) / پړومانتيك (دره ختی

بەسالاًچوو گەنج ئەبیتتەوہ! / باخچە رەشەکان: مەرگی شەوبۆیەك /
لەپڕێكدە و ھەر لەخۆوہ پوو بارێكمان مرد! / مەحموودی مەلا
عیززەت پیاوی لە درەختی ھەتاو! / دوا سەفەری فەرەج ئەحمەد و
پەنجەرەيەك بۆ بێرەوہری / لیگەرین... ئازیزان... لیگەرین با ئەو
گۆرانییە مەست و غەمگینە ھەر بنوئ! / پیاویك لە درەختی
پیکەنین! / دوو دیمانە: شیرکوۆ بیکەس و ھەقپەیفینئ لەگەل
(ستایل)د / دیداری لەگەل (گۆقاری کاروان)د / پیرست /
سەرجمی کار و بەرھەمەکانی شاعیر بەپیی سالی یەكەم چاپیان /
کوۆکردنەوہی بەرھەمەکان لە چەند بەرگیكدە.

٥٦. هفتا پهنجهره‌ی گه‌رۆك- شيعر

مۆتيف: سه‌يوان سه‌عيديان

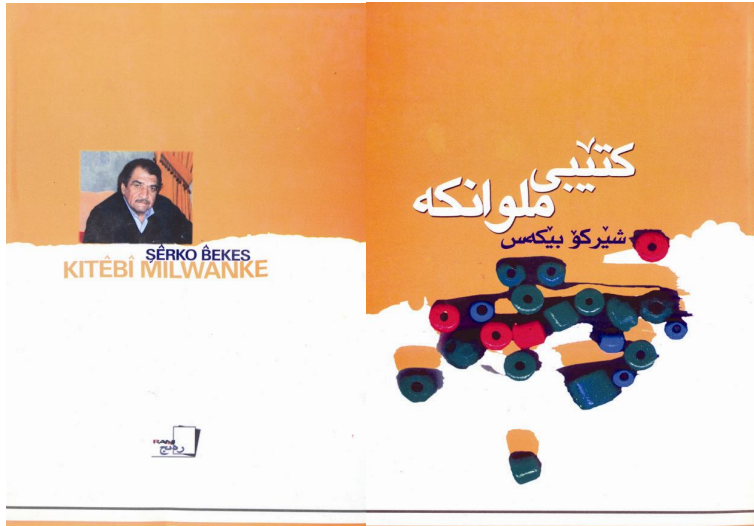
له بلاوكراوه‌كانی چاپخانه‌ی په‌نج

چاپ: يه‌كه‌م، چ (په‌نج)، ش: سه‌لیمانى، ژس: ٣٤، س: ٢٠٠٧، ل:

١٣١، ق (٢٠×١٤)

ناوه‌رۆك:

له ٧٠ كورته شيعرى بى ناونيشان پيك هاتوو.

٥٧. کتیبی ملوانکه - دهقیکی والّا

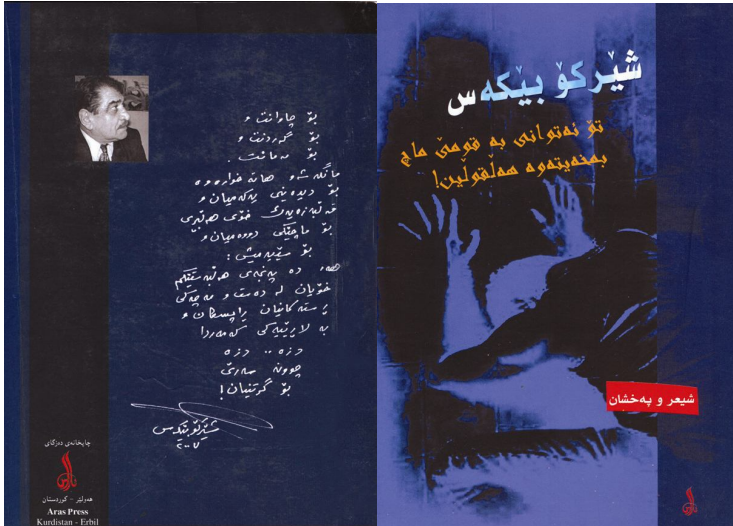
له بلاوکراوهکانی چاپخانهی رهنج

چاپ: یهکههه، چ (رهنج)، ش: سلیمانی، ژس: ٤٢٩، س: ٢٠٠٧، ل:

٢٦٠، ق (١٥×٢٠)

ناوهروک:

بهه له خویندنهوه وتهیهکی پیویست (لیردها نووسیویهتی: بهلی ئهه کتیبهشم ههه ناواناوه دهقیکی والّا! بهلام من مهبهستم له تییکستی والّا و کراوه چیهه؟! له سادهترین پیناسه کردندا، مالیکه نه یهه بابهت و نه یهه فۆرمی دیاریکراوی تیا ناژی، هیه کام له شیعر و چیرۆک و پهخشان و پهخشانه شیعر و شانۆنامه، خاوهنی هههوه مالکههه نین، بهلام له هههه مان کاتدا مالی هههوهشیانه... / دهقهکان.

۵۸. تۆۈتۈنۈنى بە قومى ماچ بمخهتتهوه ههلقولين! شيعر و پهخشان

ليكۆلئنه وه يهكى كورت: د. شاهۆ سهعيد

له بلاوكراوه كانى دهنگاي چاپ و بلاوكردنه وهى ئاراس

چاپ: يهكهم، چ (ئاراس)، ش: ههولير، ژس: ۴۵۳، س: ۲۰۰۷، ل:

۲۷۲، ق (۱۷×۲۴)

ناوه رۆك:

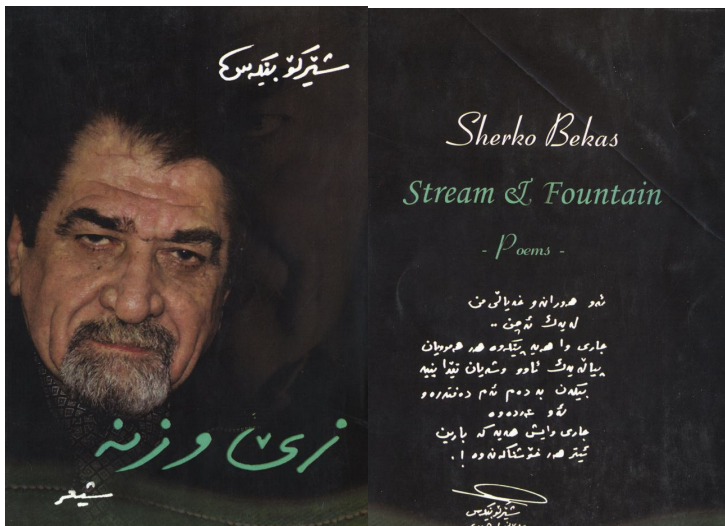
تۆۈتۈنۈنى بە قومى ماچ بمخهتتهوه ههلقولين! / جيهان له

ماچيكا: د. شاهۆ سهعيد / عهشق / هه ميشه ئه ستيركه

پچوو كه كان هه ميشه! / فرينه كوژراوه كانى ژن! - پهخشانه شيعر /

دوانزهى بوومه له رزه! - پهخشانه شيعر / شهست سال له گوول و

خۆلەمیش و سومبولیش لە ھەورە برووسکە! - پەخشان / تیل و
پەپری پەرش و بلاوی تاس / سۆناتەکانی ھەلەبجە! - شیعەر و
پەخشان / پۆژنامەییەك لە کاغەزی ھەتاو و سەرنووسەریش لە
قەلەمی ئەرخبەوان و مانگەشەوا! - پەخشان / ھەردی - مەرگی
ھەردیکی شیعەر - شیعەر و پەخشان / باو ناباو - دەقیکی لاسار!
دوورگە دوور و نزیکەکانی خوشەویستی / کارەسات / مەزنتترین
خوشەویستی / بال / شەفەقی پزّاو / لە ئیوارەییەکی رەنگ
گۆگردیدا / پەرەسیلکە / پەرۆش / تابلۆیەك لە تاریکیدا / بەردەوام
تۆ / بازن / پلیکانە / شەپۆلیکی لوت بەرز / پیش نیو سەدە /
سەردان / ترس / پروباری رستەییەك / بەجیھێشتن / لاری / پیرست.

۵۹. زى و زنه

لە بلاوكر اوھكانى چاپخانى پھنج

چاپ: يھكەم، چ (پھنج)، ش: سلیمانى، ژس: ۶۴۹، س: ۲۰۰۸،

ل: ۳۸۵، ق (۱۵×۲۰)

ناوھرۆك:

پېرست / زى: خانى ئاو / ونبوون و سووراخ! / لەوى مەمره...

جانى جانان! / لە چاوه پروانى فریشتە يھكدا! / پياويك لە رھنگى

ورە! / ئەو رۆژھى لە سەھۆلبەنداندا مەھاباد پالتۆكەى فرېدا! /

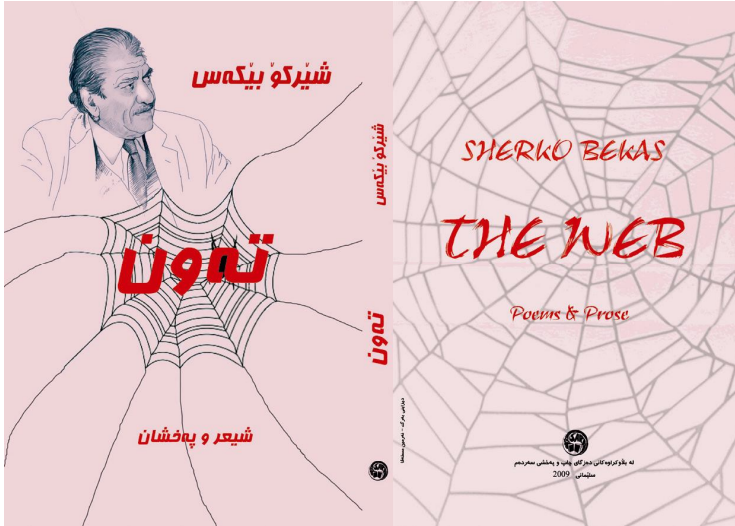
شاندهكانى مردن! / چوار سله يمانى نامە / لەسەر (دانوب) /

ھیلانە / پەخشانیك لە سى پياسەى تەنياييدا! / چەند تابلويەك /

ويئەكەم! / نان و مەرگ / دايكم / زنه: نەمر! / گرتە يھكى ناو فيلمى

مندالیم/ دوا مه نزل؟! بو؟! بینینی ئەمجاره! / گونجان!
گێرانهوه! / تیمساح / کلێته / نووری خودا / به دواى یه کدا / کچیك/
کابووس / دوو دهسته! / گه پانهوه / گوله قهوانى / دوو نامه / له سههر
شه قامه گه وره که / باربوو / په نجه ره / کورسییه کی دلتهنگ / که
مندال بووم / هاوکارى / لهو شه وهدا / ئەگینا ئەبوايه... / ملیپچ/
بهرده له کهن / بووران هوه! / که له رم / دوو میرووله / چیرۆکی
(مانگ) یکی شین / لوول / سوپانه وه / ونبوون / له ژیر بهردی کدا /
تیکه ل / من / هه ورێکی دوو گیان! / جووته کوتره که! / جه ژنی
له دایکبوون / که پر / سپینه وه ی جیاوازی / گه لاکان / مه ولانه /
داگیرسان / بیزار / عهرد و ئاسمان / دوو کهرت / ناسیاو / سه رگۆن
پوئس / قه تیسبوون / ئەستیرک / دوو چاویلکه / به ختی شپ و پر /
یه قین و گومان / جیاوازیی! / ژنه به فری خهیات / قه رز / تکایه! / لهو
ساله دا / ئەگه ر دایکم / ژنیك / به دواى ماغووتدا / ده عوه تیك بو
شارل بو دلیر / پایه / دیارییه کانی خودا! / دوو دایک! / ته نها دم و
چاویك / پروان / نامه یه ک / دلۆپ / زمان / خو له میشى / شاعیر /
باله بان / داپوشین! / له گه ل دارفورد / خوا وه نده کان / داله / په روانه /
قاچ / له ویش هه روا! / له نیواندا / پیناسه / خو لوول کردن / جاپ /
پیچکردنه وه / ماچ / نو قمبروون! / ههنگوین / ماراپوون / ویتمان!
پرسیاره گه وره که! / خیلێ موو / زه مان / سپیریان / ماموستا /
باوه ش / پیکه وه / شه وی له (قالانتاین) دا / که رکوک / چیرۆکی
بیوه ژنی / قه ندیل / وه لام / مه حوی / شهو / شهوانه / شهوین و غه در /
له هه ناوی گریکدا / فریا که وتن / سه مه لیکی شاعیر / بهرکه وتن /

سەربان / پىكلام / مارماسىيەكى جاسوس! / چەرخىك / قادر دىلان /
 شىعر / كەلەشىر / قاپى شەراب / دوور و نزيك / داركونكەرە /
 دريژترين قەسىدە / عشق / گەپان / جياكردنەوہ / چاوەپوانى /
 دايكى / وروژاندن / ھۆكارەكان / بىركردن / تووتى / سەرەوہ و
 خوارەوہ / خۆر / گەورەبوون / دەرزی / پەند / جل / بادە / ئەگەر /
 قرژال / ميرات / مردن و مانەوہ / خەلۆت / بيانوو / جرج / مالى
 پاييز / پيگەنىنى نىشتمان / جام / سووتوو / لەسەرکردنەوہ / كليل /
 ئەمانەتەكان / كچ / خەلات / سەردان / تەوق / گابەردىك / زمانى من /
 لە ژيەرەوہ / بن بەست! / نان / گيتارىك / موستيلەيەك / ناسىنى
 تەواو / گولەگەنم و مندالەكان / بەرزى و نزمى / دەسمال / گوپان /
 بارين و نەبارين .

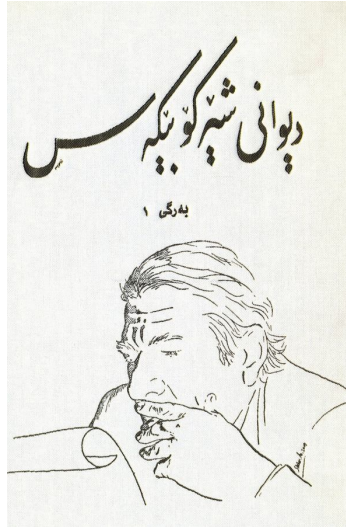
٦٠. تەون - شیعەر و پەخشان

له بلاوکراوه کانی دەزگای چاپ و پەخشی سەردەم

چاپ: یەكەم، چ(سەردەم)، ش: سلیمانی، ژس: ١٠٢٧، س:
٢٠٠٩، ل: ٢٤٤، ق(١٥×٢١)

ناوهرۆك:

ئەشكەوتە پیروزەكە/ ئەلبووم/ بانئە بچكۆلهكان/ دوو نامەى خوشەویستی
بۆ كەركوك/ گورگە بۆرەكان/ هەلەبجەى سەمەندەر/ كانیلەكان/ كەركوكى
جەستەم/ برووسكەكان/ هەمیشە كەركوك هەمیشە/ پریزى مۆمى بچوك
بچوك/ شەهیدان دەرگامان لى ناكەنەوه/ شەپۆلەكان/ تەون/ سى تىكست/
دیسانەوه باوكم/ هاندیکاپ/ نیوه/ حەمەرەش/ له چاوهروانى پیاویكدا/
حەوت پەرەسیلكەى نیوارهیهكى كەركوك/ پیدەشتى شیعەرە پاسارییهكان/
پەخشانە شیعەر/ مانگیك مردوو هەموو شیعەرى دنیايش بۆى گریا/
رەگەكان/ كاكە حەمەى هەرمى گولۆویى/ سەرخیلی كۆست/ كەرىم كaban
رووباریك له ئاواز/ پیرست.

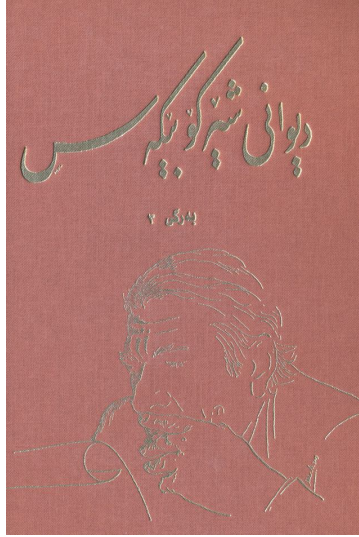
۶۱. ديوانى شيركو بيكس - به رنگى يه كه م ۱۹۶۸ - ۲۰۰۸

له سه ر ئه ركى د. به ره م ئه حمه د سآخ چاپ كراوه

چاپ: ؟، چ (؟)، ش: سويد، ژس: ؟، س: ۲۰۰۹، ل: ۶۸۴،
ق (۲۲×۱۴)

ناوه روک:

وته يه كى بچوك بو پرورژه يه كى گوره / تيگستى ديوانه كانى:
تريفه ي هه لبه ست (پيرست) / كه ژاوه ي گريان (پيرست) / من
تينويتيم به گرى ئه شكى (پيرست) / كازيوه (پيرست) / دوو
سروودى كيوى (پيرست).

۶۳. ديوانى شېركۆ بېكەس - بەرگى سىيەم ۱۹۶۸-۲۰۰۸

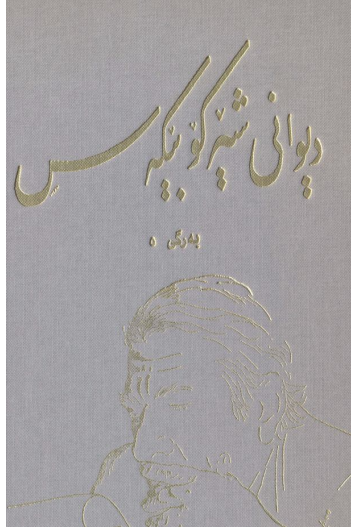
لەسەر ئەرگى د. بەرھەم ئەحمەد سالىح چاپ كراوھ

چاپ: ؟، چ(؟)، ش: سـويد، ژس: ؟، س: ۲۰۰۹، ل: ۶۶۸،
ق(۱۴×۲۲)

ناوھرۆك:

تېكىستى بەرھەم و ديوانەكانى: كاوهى ئاسنگەر/ ئاسك/ پرووبار/
دال/ دەرپەندى پەپوولە/ يادداشتى ماكەويكى رەشپوش/
پەراويز/ پيرست.

۱- لەم بەرگەدا، ئەم تېكىستە ھەك ديوان يان بەرھەمىكى سەربەخۇ دانراوھ، كە بۇمان ساغ
نەكرايەوھ ئايا چۆن و لە كوئى و كەى چاپ كراوھ!؟

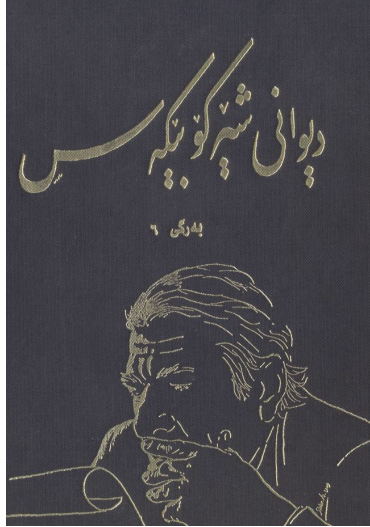
۶۵. ديوانى شېركو بېكەس - بەرگى پىنجم ۱۹۶۸-۲۰۰۸

لەسەر ئەركى د. بەرھەم ئەحمەد سالىح چاپ كراوہ

چاپ: ؟، چ (؟)، ش: سويد، ژس: ؟، س: ۲۰۰۹، ل: ۷۶۱،
ق (۲۲×۱۴)

ناوەرۆك:

تيكستى ديوانهكانى: نسي (پيرست) / ژن و باران (پيرست) /
رهنگدان / له چلهى چلچرايه كدا / پياوئ له دار سيو / خوڻم ئەو
وهختهى بالندەم (پيرست) / پاييزه ميوان (پيرست).

۶۶. ديوانى شېركۆبېكەس - بەرگى شەشەم ۱۹۶۸-۲۰۰۸

لەسەر ئەرگى د. بەرھەم ئەحمەد سالىح چاپ كراوه

چاپ: ؟، چ(؟)، ش: سىويد، ژس: ؟، س: ۲۰۰۹، ل: ۶۲۶،

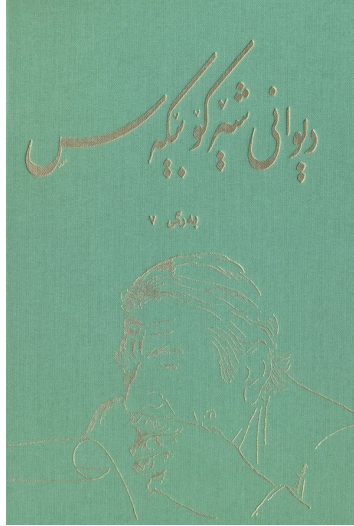
ق(۱۴×۲۲)

ناوەرۆك:

تېكىستى ھەر چوار ديوانى: گۆرستانى چىراكان / ئىيۈە بە

خۆشەويستىم ئەسپېرن (پېرست) / سرودە بەردىنەكان / كورسى /

لە گولەوۈ ھەتا سووتوو (پېرست).

۶۷. ديوانى شېركۆ بېكەس - بەرگى ھەوتەم ۱۹۶۸ - ۲۰۰۸

لەسەر ئەرگى د. بەرھەم ئەحمەد سالىح چاپ كراوھ

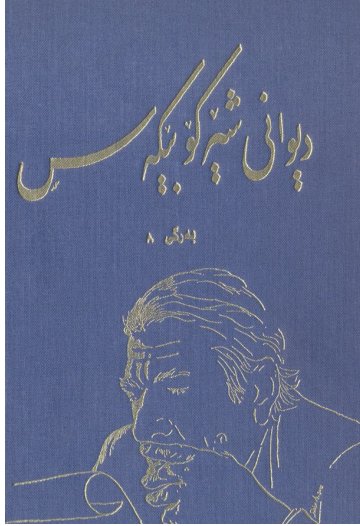
چاپ: ؟، چ(؟)، ش: س—سوید، ژس: ؟، س: ۲۰۰۹، ل: ۴۱۴،

ق(۲۲×۱۴)

ناوەرۆك:

تېكىستى ديوانەكانى: ھەفتا پەنجەرەى گەرۆك/ كتيپى ملوانكە/

تۆ ئەتوانى بە قومى ماچ بمخەيتەوھ ھەلقولین! (پيرست).

۶۸. ديوانى شيرکو بيکەس - به رنگى ههشتهم ۱۹۶۸-۲۰۰۸

لهسهه ئهركى د. بهرهم نهحمهه د سالح چاپ كراوه

چاپ: ؟، چ(؟)، ش: سـويد، ژس: ؟، س: ۲۰۰۹، ل: ۶۰۴،

ق(۱۴×۲۲)

ناوهروك:

تيكستى ديوانهكانى: زى و زنه (پيرست)/ تهون (پيرست).

٦٩. پیره میرد و زهریا

نوسین: ئیرنست هیمنگوا

وهرگیپرانی له زمانی عه ره بییه وه: شیرکو بیگهس

له بلا و کراوه کانی دهزگای چاپ و په خشی سهردهم

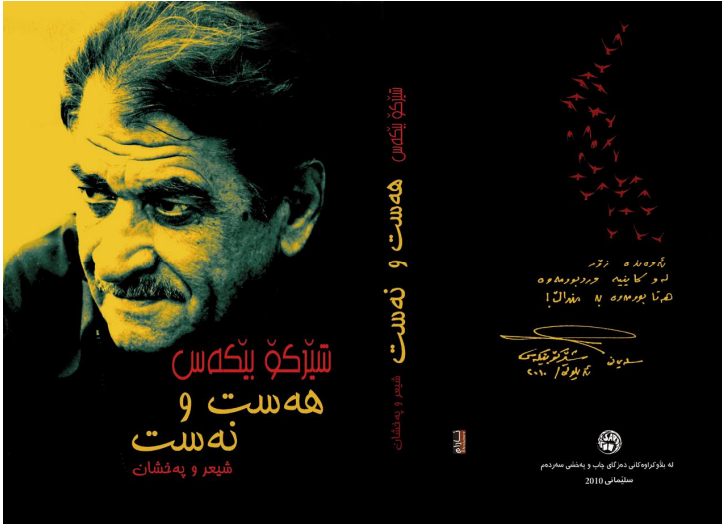
چاپ: سییه م، چ (سه رده م)، ش: سلیمان، ژس: ١٦٧١، س:

٢٠٠٩، ل: ١٥٨، ق (١٥×٢١)

ناوه روک:

پیشه کی بو دوهم چاپ / پیشه کییه کی کورت بو سیه مین چاپی

ئه م پوما نه / سه ره تیه کی کورت / پوما نی پیره میرد و زهریا...

۷۰. ھەبەست و نەبەست - شېغەر و پەنئاشات

لە بلاؤكراۋەكانى دەزگای چاپ و پەخشى سەردەم

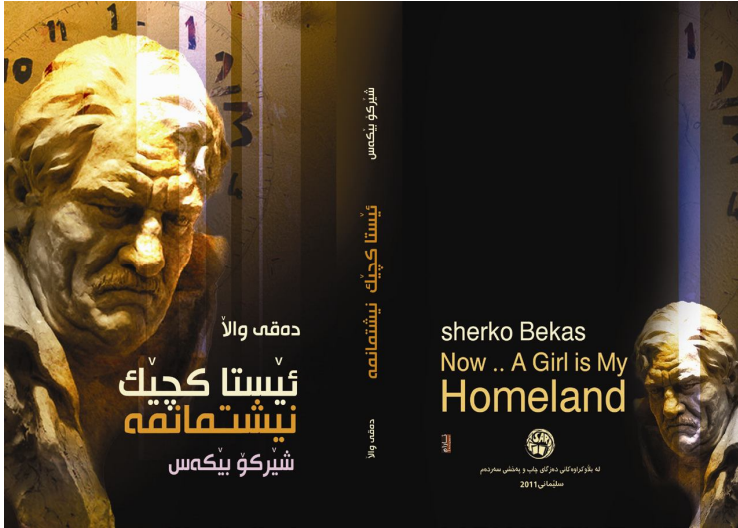
چاپ: يەكەم، چ (سەردەم)، ش: سلیمانی، ژس: ۲۵۷۳، س: ۲۰۱۰، ل:

۴۱۸، ق (۱۵×۲۱)

ناوەرۆك:

ناوەرۆك / وتەيەك / شېغەر: مافوورئى لەبەر پېيى خوشەويستیدا / شەويك /
 منى تاريك / ژن ھەميشە ژن / پەرۆ / ماوہيەك / پاييزى تەماشاشا / ئاگر و
 خۆلەميش / سبەينى / تاقەرەنگى / سميئل / ئەفسانە / مەولەوى / تاقانە
 پيغەمبەر / ئەندازەكان / كۆلارە / گوزەشت / بو قالانتاين / گەرەك / كەس
 نازانى / دوو سەگ / مشتى ھەتاو / ھەسيت / خوشەويستى /
 ناسوودەيى / ئەو سالە / سووتان / ئاوازي كوژراو / ئەلقە / بېريار / بكوژ /
 بى وەلام / پرچ / تەتەر / پۇستال / خەلكى جەھەننەم / خەببىن / شېغەرى
 ھاوبەش / قەسىدەي باران / قومرى / مەزنترين خەلات / نزيك بوونەوہ /

وئىنە / يەك وشە / ھەوز / يەككىيان / بەرد / چىق / پۈژنامەى خودايى /
 دەست / شىعەرى خودا / قارەمان / ماچىك / پىق / ئىرۋىتىك / ھاتن / تۆ و
 چاۋەرۋانى / ھەردوۋوكمان / تەندوۋرە / ناۋنىشان / سۆراخ / ھەشتى
 مارس / ھى خۆم / ئەو پۈژەى تىيا ئەمرم / دەنگدان / ئەو / قسە / دىئايى
 من / ژن / ئاۋ / ئەتۈنەن / ئىرەىى / سەردان / پەنجەرەى نەۋەكان / ھەندى
 وشە / قالاتىن / سى ھەناسە / وردبوۋنەۋە / نەغمەى پەش و سىپى /
 لىبوردن / گۆلدان / خەۋ / چىرۋىكى پەرىنەۋەىەكى گران / پۈحى شىعەر /
 پانزە بەردەباز / پۈژگارە تەرىبەكان / فۋارە / تابلۋىەك / چەند
 وئىستگەىەك لە سەفەرەىكى غەمگىندا / بۆ سەردەشت عوسمان /
 پەخشان : بىرچوۋنەۋە ۋەك بىرنەچوۋنەۋەى گۆل و ھەتاۋ - بۆ ھاۋرپىم
 مەحمۇدى مەلا عىززەتى زىندوۋ / پىاۋىكى تىكەل لە شىعەر و بادە (بۆ
 كۆپى پىزلىنەنى مەحمۇد زامدار نووسراۋە) / نەمر - بۆ گىيانى سىپى و
 جوان و زىندوۋى ھاۋرپىم كاكە ئەكرەم قەرەداغى / بەدەم ھەناسەى
 شىعەرەۋ / ئەۋ كاتەى لە پىرپىكدا تاڭگەىەك دلى ئەۋەستى (ئەمىش بۆ
 ئەكرەم قەرەداغى نووسراۋە) / قاسملوۋ - تاڭگەىەك لە گۆلە و دلى لە
 پەموۋ / زام پىۋان (بۆ فۇئاد سولتەنى نەمر) / گۆلە شەست پەرى بەھرە -
 پەفىق چالاك / پىلۋورەى زايەلە (چۋار بىراى قوربانى لە يەك مالى
 كەركوۋكدا) / شانۋىەك لە تەم (بۆ سالىيادى كۆچى ھونەرەندە حسين
 مىسرى) / ناۋمىدى - كورە شانۋنامەىەكى شىعەرى / كۆمارى سىدارە
 (بۆ پۆلىك نازادىخۋازى خۆرەلەتى كوردستان نووسراۋە كە لە سىدارە
 دراۋن) / مەيدىن زەنگنە - مانگەشەۋى ناۋ باخى پىرتەقال - لەۋپەرى
 دىئاۋە تا باقۋوبە ۱۶-۴-۲۰۰۰ / ھەمەجەزا - پىاۋىك لە دەنگى خۆش
 و دەنگى خۆشپىش لە ھونەرى نازا / سەرجمەى كار و بەرھەمەكانى
 شاعىر بەپىي سالى يەكەم چاپىان .

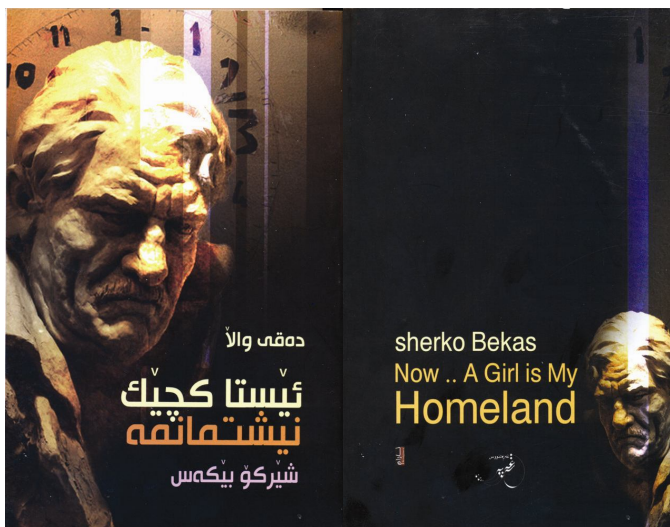
۷۱. ئىستا كچىك نىشتانمە - دەقى ۋالا

لە بلاۋكرارهكانى دەزگاي چاپ و پەخشى سەردەم

چاپ: يەكەم، چ (سەردەم)، ش: سەلىمانى، ژس: ۱۶۶۹، س:
۲۰۱۱، ل: ۲۳۳، ق (۱۵×۲۱)

ناوەرۆك:

دەقى (ئىستا كچىك نىشتانمە) / پاشكۆيەك - چەند پەيئىك لە بارەى ئەم
بەرەمەوہ / شىركۆ و ياخييون لە نىشتان: بەختيار عەلى / ئىستا كچىك
نىشتانمە - يەكەمىن مانفىستى پەرلە گومانى شاعىرە: شىرزادە ھەسەن /
لەم شىعەرەدا ھەموو ئازارەكانم بىنى: كەرىم دەشتى / چىتر نىشتانمە تاكە
خوداى تۆ نىيە: ھىوا قادر / بەرەمى ھونەرى ۋەك قەيرانى فۆرم -
سەرەتايەك بۇ دوان لە مۇدۇرنىزم لە قەسىدەى (كچىك بووہ تە
نىشتانمە) دا: مەنسور تەيفوورى / دوا ۋ تەى خۇيشم! شىركۆ بىكەس /
سەرجمەى كار و بەرەمەكانى شاعىر بەپىي سالى يەكەم چاپيان.

۷۲. ئىستا كچىك نىشتمانمه - دهقى والدا

له بلاوكراره كانى ناوهندى غەزەلنوس بۆ چاپ و بلاوكرده وه
 چاپ: دووهم، چ (؟)، ش: سلیمانی، ژس: ۱۶۶۹، س: ۲۰۱۱، ل:
 ۳۳۳، ق (۱۵×۲۱)

ناوهروك:

هه مان ناوهروكى چاپى يه كه مى هه يه.

۱- بهه مان ژماره سپاردنى چاپى يه كه م له سانى ۲۰۱۲ د چاپ كراوه ته وه.

۷۳. ئەسپىك لە پەرى گۈللە - دەقى واڭ

لە بلاۋكراۋەكانى دەزگای چاپ و پەخشى سەردەم

چاپ: يەكەم، چ (سەردەم)، ش: سەلىمانى، ژس: ۱۴۳۳، س:

۲۰۱۲، ل: ۳۴۲، ق (۱۵×۲۱)

ناوەرۆك:

وتەيەكى كورت/ دەقى ئەسپىك لە پەرى گۈللە...

۷۴. خېراکه... مردن خەرىكە بگات!

له بلاوكر اووه كانى ناوه ندى غەزەلننوس بۇ چاپ و بلاوكر دنه وه
 چاپ: يەكەم، چ (كارۇ)، ش: سلیمانی، ژس: ۱۲۰۲، س: ۲۰۱۳،
 ل: ۳۶۶، ق (۱۴×۲۱)
 ناوه رۆك:

سەعاتە كانى وەر سېبون / مەحالە كان! / سوپاسنامە / حەمام /
 ئەفسانە! / داپزان / مل / ئاپوورەى توورە / دەنگ / فايەق بېكەس -
 ئەگەر پېتە وه بەر دەركى سەرا / ئادان / دايكم / گۆرانى / بوومەلەرزە /
 دووكەل / ئاوى شيعرى جوان / ديمەنە كان / پەروانە / كورتەى
 مېژوويەك / كتيب / ئەوہى بۇ خودايە و ئەوہى بۇ خاكە / سى خۆر /
 سەفەرىكى ناوہخت / زەرفى شيعر / درەنگ / ورد بوونەوہ /
 پرووتكر دنه وه / پاييز لەناو پاييزا...! / حيكايەتى دوو قەلەمەكە /
 جەستە! (پەخشان) / لە غەزا گەورەكەدا! / گلەيى / نەقارى! /

بانگه‌یشتی^۲! / توفیق وه‌بی - گوله‌هیرووی سهرلق سپی! / پرسیار /
له تووره‌بووندا / لاسایی / غرور / شیعرو شه‌راب / پروان /
خوپاگری / به‌گویی نه‌کردن / ترسان / فورات / له هه‌ردوو سه‌ره‌وه /
پاویژ / سه‌رلیشیوان / شه‌وی سه‌ری سال^۲! / ئەمین زه‌کی / شه‌قژنی
ژان / عه‌بدوللا جه‌وه‌هر - سه‌رتاپا گزنگ ... سه‌رتاپا گه‌وه‌هر!
(په‌خشان) / ئەحلام مه‌نسور - ژنی له‌حیلە‌ی یاخییوون!
(په‌خشان) / به‌پلیکانه‌دا ... هه‌تا ژوره‌که‌ی ئەو! / شوینم که‌وه!
په‌وتی کۆتایی.

تهوهري دووهم

بیلیوگرافیای نوسینه کانی (شیرکو بیگهس)

له کتیبی کوردیدا ۱۹۵۶ - ۲۰۱۰

١. ئەنجامى داوین پىسى

ئامادەکردن: محەممەد توفىق وردى^١

زنجىرى پىشخستىن و زىندووكردنه وەى ئەدەبى كوردى - ژمارە ٤
چاپ: يەكەم، چ (مەعارف)، ش: بەغدا، ژس: ؟، س: ١٩٥٦، ل:
٣٤، ق (٢٠×١٤)

ئاونىشانى بابەت: لە دەريارى بىرا - چىرۆك: شىركۆ بىكەس.

٢. روانگە - كۆمەلە بەرھەمىكى ھەمەرەنگەيە - دەنگى

نەوہى نوئى رائەگەيە نيټ ١ / وتەى نوئى - بىرى نوئى -

کردارى نوئى

ئامادەکردن: روانگە

چاپ: يەكەم، چ (النعمان)، ش: نەجەف، ژس: ٥٣، س: ١٩٧١، ل:
٨٤، ق (٢١×١٤)

ئاونىشانى بابەت: وەرزى پىنجەم - ھۆنراوہ: شىركۆ بىكەس.^٢

١- ھەرۆك لە وىنەى بەرگەكەدا ديارە (وینەى بەرگى يەكەم نووسىنى شىركۆ بىكەس ل ١١)،
نوسراوہ بە (قەلەمى جەزا حسين و ھ...) بەلام ديارە لە ئامادەکردنى (محەممەد توفىق
وردى) يە، بەم ھۆكارانە: ١- ناوى خۆى لە دواى ناوى ھەموويان نووسيوہ. ٢- پىشتەر و دواتر
چەند كتيبيكى تری لەمجۆرەى بلاو كرووہ تەوہ بەتايبەت بەكارھىنانى (زنجىرى پىشخستىن و
زىندووكردنه وەى ئەدەبى كوردى). ٣- لەو سەرنج و پەراويزانەش كە لەسەر چىرۆكەكەى
نوسيوہ، دەردەكەوئت كە ئەو بەرپزەيە، كە يەكئىكيان باس لە شارى (قەلادزى) دەكات...
٢- لەسەر بەرگى دواوہ تىبىنيىكەك لە بارەى چۆنئىتى چاىكردنى ئەم ژمارەيە نوسراوہ.

۳. روانگه - کۆمه له بهر هه میکی هه مه ره نگیه - دهنگی
نه وهی نووی رائه گه یه نیت ۲ / وتهی نووی - بیری نووی -
کرداری نووی

ناماده کردن: روانگه

چاپ: یه که م، چ (النعمان)، ش: نه جه ف، ژس: ؟، س: ۱۹۷۱، ل:
۷۷، ق (۲۱×۱۴)

ناونیشانی بابته: گیانی یا خیبوون و به گژا چوون له شیعی
نه وهی نویماندا (باس له شیعی "شیرکو بیکه س - وه رزی
پینجه م" یش کراوه: حسین عارف / دیوار و دهنگی خوین
(تابلویه کی هونراوه یی سه ر شانویه): شیرکو بیکه س.

۴. روانگه - کۆمه له بهر هه میکی هه مه ره نگیه - دهنگی
نه وهی نووی رائه کیشیت - بهرگی سییه م / بیری نووی -
وتهی نووی - کرداری نووی

ناماده کردن: روانگه

چاپ: ؟، چ (؟)، ش: ؟، ژس: ؟، س: ۱۹۷۲، ل: ۶۸، ق (۲۱×۱۵)

ناونیشانی بابته: هونراوه: شیرکو بیکه س.^۱

۱- له سه ر بهرگی دواوه تییینیه ک له باره ی شه ش ناونیشانه وه نووسراوه که به هوی
نه بوونی خهرجی چاپه وه نه توانراوه له گه ل نه مانه دا چاپ بکرین و له بری نه وه ی کتیه که
۱۷۶ لاپه ره بیته ۶۸ لاپه ره ده رچوه.

۵. بېبليوگرافىيە نواندىن و شانۆيى يەكانى كۆمەلى ھونەر
و ويژەي كوردى مەلبەندى گىشتى- سەلېمانى ۱۹۶۹-
۱۹۷۹

نامادەكردن: فايەق عومەر توفيق

لە بلاوكراوہكانى كۆمەلى ھونەر و ويژەي كوردى- سەلېمانى
چاپ: يەكەم، چ (كاكەي فەللاخ)، ش: سەلېمانى، ژس: ۱۳۳۵، س:
۱۹۸۰، ل: ۷۰، ق (۱۵×۱۹)
ناونيشانى بابەت: شايى خويىناوى- ن: كارسييا لوركا،
وەرگىپرانى: شيركو بېكەس.

۶. نۆيەم كۆنگرەي يەكيتى ي مامۆستايانى كوردستان/
ھەولير- ھۆلى ميديا ۶-۸/۱۰/۱۹۹۲

نامادەكردن و بلاوكردنەوہى: يەكيتى مامۆستايانى كوردستان-
مەكتەبى سكرتارىيەت
چاپ: يەكەم، چ (ز- سەلاھەددىن)، ش: ھەولير، ژس: ؟، س:
۱۹۹۲، ل: ۷۳، ق (۱۷×۲۴)
ناونيشانى بابەت: نامەي وەزىرى پۆشنىبرى (شيركو بېكەس).

۱- سالى لەسەر نىيە و بەيىي ناونيشانى كتيبەكە سالى بۇ دانراوہ.

۷. مەلەفی پەرلەمانی کوردستان

نامادەکردن: لیژنەى پۆشنییری کۆمیتەى پشتگیری لە گەلى کورد
چاپ: یەكەم، چ(؟)، ش: ؟، ژس: ؟، س: ۱۹۹۲، ل: ۶۵،
ق(۲۱×۱۶)
کۆمەلێك چاوپێكەوتن لەگەڵ هەندى كەسایەتى كە یەكێكیان
(شیركۆ بێكەس)ه.

۸. سەردارى بەور

نامادەکردن: کۆمەلێك نووسەر
چاپ: یەكەم، چ(و- پۆشنییری)، ش: ؟، ژس: ۲، س: ۱۹۹۳، ل:
۵۶، ق(۲۳×۱۶)
ناونیشانی بابەت: پەخشانیکی ئەدەبی - سەردارى بەور: شیركۆ
بێكەس.

۹. خۆم و دەوروپەر و هاوریكانم لە بریاریكى میژویى دا- چەند لاپەرەیهك لە بیرەوهرییهكانى شەهید غەریب هەلەدنى

نامادەکردن: کۆمەلێك نووسەر
چاپ: سێیەم، چ(سەرکەوتن)، ش: سلیمانی، ژس: ؟، س:
۱۹۹۴، ل: ۶۷، ق(۲۰×۱۳)

۱- تێبینی: لەو (پێشەکی)یەدا کە (مەحمود رەزا) نووسیویەتی باس لە چاپەکانی دەکات
کە ۱۰۰۰ دانەى چاپی یەكەم تەلەف کراوه و چاپی دووهمیش بە هەلە چاپی یەكەمیان
لەسەر نووسیوه و بە شیۆهیهکی تاییبەت دابەش کراوه، ئەمەش چاپی سێیەمه.

ناونیشانی بابەت: كۆتایی داستانئ - بۆ شههید غەریب هەلەدنی:
شیعەری شێرکۆ بیكەس.

۱۰. سیبەر و هەتاو

بەرەمی: نامیق عەلی قادر

لە بلاوکراوەکانی دەزگای چاپ و پەخشی سەر دەم
چاپ: یەكەم، چ (سەر دەم)، ش: سلیمانی، ژس: ۴۳۲، س: ۱۹۹۹،
ل: ۱۱۲، ق (۲۱×۲۳)

ناونیشانی بابەت: ئەم كەتەلۆكە وینەیه: شێرکۆ بیكەس (هەمان
بابەت بە زمانی ئینگلیزی)

۱۱. چەند چریكەیهکی درەنگ وەخت بۆ شههید نازاد

هەورامی

پاشكۆی بلاوکراوەی (پووناکی) مەلەبەندی رێكخستنی كەركوك
چاپ: ؟، چ (ئاسا)، ش: سلیمانی، ژس: ؟، س: ۲۰۰۱، ل: ۴۸،
ق (۱۵×۲۰)

ناونیشانی بابەت: بۆ هاوڕێم شههید نازاد: شێرکۆ بیكەس.

۱۲. دەیه مین سالیادی عومەر دەبابەهی هەمیشە زیندوو-

یادت بە خێر كاكی كاکان

ئامادەکردن: بێنەمالە

لەسەر ئەركی (ی.ن.ك) چاپ كراوە

۱- تەنھا یەك دیوی پەرەكان لەسەریان نووسراوە.

چاپ: ؟، چ: سهردهم، ش: سلیمانی، ژس: ۲۳، س: ۲۰۰۲، لا:
۵۷، ق(۱۵×۲۰)
ناونیشانی بابته: ئاگریکی بهردهوام- دلّیکی گهوره (پهخشان):
شیرکو بیکهس.

۱۳. سلیمانی شاره گهشاوهکهم- بهرگی چوارهم

نوسین: جهمال بابان
له بلاوکراوهکانی دهزگای چاپ و پهخشی سهردهم
چاپ: یهکهم، چ: سهردهم، ش: سلیمانی، ژس: ۴۳، س: ۲۰۰۲،
لا: ۳۶۹، ق: (۲۴×۱۷)
ناونیشانی بابته: شیعیکی شیرکو بیکهس له سهر دابونهریتی
شاری سلیمانی.

۱۴. رهشهبای زهر و نه نفال- بهرگی دووهم

نوسین و نامادهکردن: عهبدوئلا کهریم مهحمود
له بلاوکراوهکانی بهرپویهبهریتی گشتییی چاپ و بلاوکردنهوهی
سلیمانی- وهزارهتی روشنبیری
چاپ: یهکهم، چ(؟)، ش: سلیمانی، ژس: ۱۸۶، س: ۲۰۰۳، ل:
۱۲۰۲، ق(۲۱×۲۹)
ناونیشانی بابته: شیعیکی شیرکو بیکهس/ چهند وینهیهکی
قهسیدهی سوتماک- شیرکو بیکهس.

۱۵. رۆژی ژن.. رۆژی گۈلبه رۆژه كان- كوراسى سالانەى
دەزگای چاپ و پەخشى سەردەم بۆ يادى جىهانى ژن

ئامادە كردن: ئاسۆ جەبار

لە بلاوكراوہ كانى دەزگای چاپ و پەخشى سەردەم

چاپ: يەكەم، چ(سەردەم)، ش: سلىمانى، ژس: ؟، س: ۲۰۰۳، ل:
۵۲، ق(۲۰×۲۱)

ئاونىشانى بابەت: ھۆنراوہ يەكى شىركۆ بىكەس لە بارەى ۸ى
مارس.

۱۶. پىاوانامە- گۈلبىزىركى ژياننامەى شەھىدى نەھر عەلى
عەسكەرىيە

ئووسىن و ئامادە كردن: كۆمەلىك ھاوپى شەھىد

چاپ: يەكەم، چ(؟)، ش: سلىمانى، ژس: ۶۵۷، س: ۲۰۰۴، ل:
۴۶۳، ق(۱۷×۲۴)

ئاونىشانى بابەت: پىاوا: شىركۆ بىكەس.

۱۷. روانگە و ياران و نەيارانى- بىرى نۆى، وتەى نۆى، كردارى
نۆى

ئامادە كردن: حسين عارف

لە بلاوكراوہ كانى دەزگای چاپ و پەخشى سەردەم

چاپ: يەكەم، چ(سەردەم)، ش: سلىمانى، ژس: ۷۶۰، س:
۲۰۰۵، ل: ۴۴۳، ق(۱۶×۲۲)

ئاوہرۆك:

وتیهك: حسین عارف/ بانگه‌وازیك له پروانگه‌ی ئه‌ده‌بی نویمان‌ه‌وه:
 شیرکو بیگه‌س، حسین عارف، کاکه مه‌م فه‌خری بو‌تانی، جه‌مال
 شارباژی‌پری، جه‌لال میرزا که‌ریم، که‌مال ره‌ئووف محممه‌د/
 کوپریکی ئه‌ده‌بی پروانگه‌ خوازه‌کان/ پروانگه‌ له‌و دیداران‌ه‌وه که
 له‌گه‌ل شاعیران و نووسه‌راندا کراون/ پروانگه‌ له‌و وتاران‌ه‌دا که
 له‌باره‌یه‌وه نووسراون/ پروانگه‌ و بانگه‌وازی (ئهی قه‌له‌مه
 نه‌ترسه‌کان یه‌گگرن)/ پروانگه‌ و مشتومره‌کان له‌باره‌یه‌وه.

۱۸. یاده‌وه‌ریی ۶۰ ساله‌ی له‌دایکبوونی شازاد صائب

ناماده‌کردن و بلا‌وکردنه‌وه: کوپری یاده‌وه‌ریی ۶۰ ساله‌ی له
 دایکبوونی شازاد صائب
 چاپ: ؟، (چ؟)، ش: له‌نده‌ن، ژس: ؟، س: ۲۰۰۶، ل: ۷۸،
 ق(۱۵×۲۱)
 کومه‌لیک بابته له‌لایه‌ن هه‌ندی که‌سایه‌تی که یه‌کیکان له‌لایه‌ن
 (شیرکو بیگه‌س) ه‌وه نووسراوه.

۱۹. هه‌لوه‌ریی ره‌نگه‌کان- نامق‌عه‌لی قادر- شیعری شیرکو

بیگه‌س

هونه‌رمه‌ند: نامق‌عه‌لی قادر- شیرکو بیگه‌س
 له‌ بلا‌وکه‌راوه‌کانی ده‌زگای چاپ و په‌خشی سه‌رده‌م

۱- سالی له‌سه‌ر نییه و به‌پیی کاتی یاده‌که سالی بو‌دانراوه.

۲۱. شاکر فەتاح و رۆلى لە رۆژنامە نووسى كوردیدا

نووسین: بەھادین ئەحمەد

لە زنجیرە بلاوکراوەکانى كۆمەڵەى پروناکبیری و كۆمەڵایەتى
كەركوك

چاپ: یەكەم، چ (رۆژ)، ش: كەركوك، ژس: ؟، س: ۲۰۰۸، ل:
۱۶۷، ق (۲۰×۱۴)

ناوهرۆك:

ناونیشانی بابەت: شاکر فەتاح لە دیدى شیعیریى (شیركۆ
بیكەس) ۵.ه.

۲۲. سەرجه مى بەرھەم: وتارە كوردیەکان- بەرگی چوارەم

نووسین: محەمەد رەسوول ھاوار

ئامادەکردنى: رەفیع سالح

لە بلاوکراوەکانى بنکەى ژین

چاپ: یەكەم، چ (شقان)، ش: سلیمانى، ژس: ۱۴۶۹، س: ۲۰۰۸،
ل: ۴۴۲، ق (۲۴×۱۷)

ناونیشانی بابەت: (ھاوارى هەق، قەلەمىكى ئازا: شیركۆ بیكەس).

۲۳. ئەلفىيى لاتىنى... زمانى ستاندارد- ئاسۋى گەشەكردنى
زمانى كوردى لە روانگەي گۇرانە مېژوويى و
زانستىيەكاندا- بەرگى يەكەم

ئامادەكردن: رەوش محەممەد

پاشگوتار: فەرھاد شاكەلى

لە بلاوكراوہكانى پېرۇژەي تيشك

چاپ: يەكەم، چ(چوارچرا)، ش: سلىمانى، ژس: ۲۱۸۰، س:

۲۰۰۸، ل: ۴۷۳، ق(۱۶×۲۲)

ناونيشانى بابەت: گۇرپىنى ئەم ئەلفىيە بە لاتىنى - جۇرئكە لە

خۇكۇرئىي: شىركۇ بىكەس

۲۴. رەشەباي ژەھر و ئەنفال- بەرگى دووہم

ئووسىن و ئامادەكردن: عەبدوللا كەرىم مەحمود

لە سەر ئەركى ئىدارەي گشتى (ى.ن.ك) چاپ كراوہ

چاپ: دووہم، چ(پېرەمىرد)، ش: سلىمانى، ژس: ۱۸۶، س:

۲۰۰۳ (۲۰۰۹)، ل: ۱۲۰۴، ق(۲۱×۲۹)

ھەمان ناوہرۇكى چاپى يەكەمى ھەيە (كتىبى ژمارە ۱۳).

۱- لە سالى ۲۰۰۹دا بەھەمان ژمارە سپاردنى سالى ۲۰۰۲ چاپ كراوہتەوہ.

٢٥. بیکهس و گرهی هاوینی گهرمیان- بیرهوه رییه ئهده بییه کان

نووسین: سوژان نه دار

چاپ: یه کهم، چ (ره ههند)، ش: سلیمانی، ژس: ١٠٣٣، س:
٢٠١٠، ل: ٧٥، ق (١٥×٢٠)

ناوه رۆک:

وتهیهکی مه هاباد قهره داغی / سه ره تایهکی پیویست (لییره دا
نووسراوه: نووسینی ئه م یاده وه رییه که بیره وه رییه گه لیکی
ئه ده بین و پرین له تالی و دژواری و دوخی شیرین و کاره سات و
مه رگه سات و خوشه ویستی و توورپه یی و میهره بانی و ... هتد،
دوای نازاریکی زور له گه لاریزانی ژیاندا، وه ک تاقگه یه ک له ناخمد
هاژی کرد و پرژانه دهره وه ی خوم... من لییره دا ده مه وی
راستگوییانه بیره وه رییه ئه ده بییه کانی خوم بنووسمه وه که پرین له
هه ژان و و وروژانندن، هه روه ها له به ره وه ی کاریکی زوریان
کردوه ته سه ره ئه زموونی نووسینم به گشتی و شیعریش
به تایبه تی...)/ بیکهس و گره ی هاوینی گهرمیان...^١

١- له سه ره به رگی پییشه وه ی کتیه به که وینه ی (شیرکو بیکهس) و له سه ره به رگی دووه
وینه یه کی نووسه ر و کورته یه ک له باره ی کتیه به که وه نووسراوه.

تەۋەرى سىيەم

بىبلىوگرافىيە ئۈنۈمى كىتابىنىڭ بىر قىسمى

سەربەخۇ كارىيان لەسەر

ئەدەبىياتى (شىركۆ بىنكەس) كىتابى

۱۹۷۰ - ۲۰۱۰

۱. شيعر... ھەئويستە (ئوردانە ۋە يەك لە كازيوەى شيركو

بيگەس)

نووسين: ھەمەسە عید ھەسەن

چاپ: يەكەم، چ (راپەرين)، ش: سەليمانى، س: ۱۹۷۹، ل: ۴۴،

ق (۱۹×۱۴)

ناوەرۆك:

ھىچ ناوئىشانىكى تىدا نىيە و بەپىي ناوئىشانەكەى

ناوەرۆكەكەى ديارە...^۱

۲. روويەروو لە سىبەرى چيادا

ئامادەکردن: ھەقال كوئىستانى

لە بلاوكراوەكانى يەكئىتىي نووسەرانى كوردستان (شاخ)

چاپ: يەكەم، چ (شەھىد ئىبراھىم عەزۇ)، ش: شاخ، س: ۱۹۸۵،

ل: (زۆرتەر لە ۳۰۰؟)، ق (؟)

ناوەرۆك:

وتويز و چاوپيگەوتن...^۲

۱- لەسەر بەرگى دواو ھۆنراوہيەك دانراوہ.

۲- بەداخوہ ھەولى زۆرم دا بەلام ئەم كئىبەم دەست نەكەوت، لە ريگەى پەيوەندى كردن بە

نوسەر و ئامادەكارى كئىبەكەوہ ئەم زانبارىيانەمان نووسيوہ.

۳. شاعر و ھەلۆیست- دوو لیکۆلینا ھەدی ئەدەبىيە

دەربارەى شاعرى شيركو بیکەس

نووسین: ھەمەسەئید ھەسەن

چاپ: دووھەم، چ(ئاپیک)، ش: ستۆکھۆلم، س: ۱۹۹۴، ل: ۷۲،
ق(۲۰×۱۴)

ناوەرۆك:

با سوئسكەى شاعر بە شەوارە نەكەوئ/ براكوژى و شاعر/
پراستگۆيى/ فيكر/ سەربەستى/ گفطار و پەفتار/ پراستى نەگوتن/
شاعىرى پەخنەگر/ كارليگردن/ ھەلەى زمان/ كيش و موسيqa/
زمان و ئەزمون/ وینەى شاعرى/ پەمزا/ جیدەستى شاعرانى تر/
شاعر ھەلۆیستە/ كورته شاعر/ فيكرى شاعر/ ھونەرى شاعر.

۴. رۆژ ژمىرى شاعىرىكى دۆراو- بابەتىكى رەخنەيى يە

لەسەر شاعر و لیدوانەکانى شيركو بیکەس

نووسین: سەربەست گەرميانى

چاپ: يەكەم، چ(؟)، ش: ؟، س: ۱۹۹۹، ل: ۷۴، ق(۱۱×۱۶).

ناوەرۆك:

سەرەتايەك/ شيركو بیکەس- شاعىرىكى بەپيشە/ شاعرى
پەسەن و مەسەلەى ئىلتىزام/ مەوقىعى شيركو بیکەس لەم
ھاوکیشەيەدا/ خواى گەورە لە شاعرەکانى شيركو بیکەس/ گەمەى

۱- لەسەر بەرگی دووھە ناوى كتيبهكه به زمانى ئینگلیزى و كورتهيك لەبارەى كتيبهكهوه -
به زمانى كوردى- نووسراوه.

شیرکۆ له ژێر چهتری ئازادیدا / لیداونهکانی شیرکۆ له بهردهم
چهند پرسیار و تیدینییه کدا.^۱

۵. تیریزهکان و شیعری شیرکۆ بیکهس - لیکۆلینهوه

نوسین: چهند نوسه ریک

له بلاوکراوهکانی بنکهی ئهدهبی و پروناکبیری گهلاویژ
چاپ: یهکهم، چ (دانان)، ش: سلیمانی، س: ۱۹۹۹، ل: ۳۲۷،
ق (۲۲×۱۶)

ناوه رۆک:

په یقیك: بنکهی ئهدهبی و پروناکبیری گهلاویژ/ گهشتی ئافات له
نیوان (ئیرۆس) و (تاناتۆس) دا: شیرزاد ههسهن/ نهرسیسی کوژاو
تراژیدیای کهرنه قالی و په یوهندی به میژووه وه له شیعری (شیرکۆ
بیکهس) دا - چهند دهروازه یهکی گهشتی بو خویندنه وهی
قهسیده یهکی دریز ملامانی ژیان، مه رگ له خاچ و مار و پوژژمییری
شاعیریکدا: بهختیار عهلی/ په یوهندی نه فی و جهسته ی به گژاچوو
له شیعری (قبیله نوما) دا: بهرزان فه ر هج/ سه ره له دان و هه رهس
هیئانی وینه ی باوک له شیعری شیرکۆ بیکه سدا: ریبین هه ردی/ له
ئه زموونی مانه وه بو ئه زموونی شکست له قه سیده ی (په ریزاده و
گوله که ی دوژمنی) ی شیرکۆ بیکه سدا: عه تا قه ره داغی/ با شیرکۆ
بیکهس له یاد بکهین: رامیار مه حموود/ خاچی میژوو یا خود

۱- له سه ره به رگی دواوه نامه یه ک دانراوه که بو (شیرکۆ بیکهس) نوسراوه له وهش ده چی ت
له لایهن (حزبی کۆمونیستی کرێکاری) یه وه بیت؟

خاچى شىعر؟: خەلات عومەر/ بە شىركۆيى كردنى مېژوو لە
شىعرى شىركۆ بېكەسدا: سەلاح ئەحمەد/ دوالىزمى (شۆرش-
مەنفا) لە بۆننامەدا: ئەحمەد رەزا/ ئىندىكس.

٦. بەسەرھاتى شاعىرىكى چەواشە- پاشكۆي يەكەم

نووسىن: حسىن بەفرىن

چاپ: يەكەم، چ(؟)، ش: ؟، س: ٢٠٠٠، ل: ٤٢، ق(١٠×١٤)

ناوەرۆك:

سەرەتايەكى بى ناوئىشان/ يەك دوو قسەى خۆمانە/ شياوى وتنە/
شىركۆ (مەبەست شىركۆ بېكەسە) و يەكئىتى نىشتمانى...^١

٧. بەسەرھاتى شاعىرىكى چەواشە- بەشى يەكەم

نووسىن: حسىن بەفرىن

چاپ: يەكەم، چ(؟)، ش: ؟، س: ٢٠٠٠، ل: ٦٣، ق(١١×١٦)

ناوەرۆك:

سەرەتايەكى بى ناوئىشان/ خۆتاوان نىيە ئەگەر پاستى
بلىين؟/ سەرەتاي قسە و باس/ مېژووى پروداوہکان وا ئەلئت/
يەكەم: شىركۆ و جەمال شارباژئېرى/ دووہم: شىركۆ و
براكوژى/ سىيەم: شىركۆ و روانگە/ چوارەم: شىركۆ و بارزانى/

١- لەسەر بەرگى دواوہ پىناسەبەكى بابەتەكە كراوہ.

پېنجه م: شيركو و سياسه تي روژ/ شه شه م: شيركو و گه لي
كورد/ هه وته م: شيركو و زمانى دروكردن.^۱

۸. ئەزموون ۱۹۸۵-۲۰۰۰ شيركو بيكه س- چه پيك
هه شه يفين

نووسين و ئاماده كردن: ياسين عومهر

له بلاوكراوه كانى ده زگاي چاپ و په خشى سه رده م

چاپ: يه كه م، چ (سه رده م)، ش: سليمانى، س: ۲۰۰۱، ل: ۶۶۲،
ق (۲۱×۱۷)

ناوه روک:

پيشه كى / پرو به پرو له سي به رى چيادا / چاوپي كه وتنيك له گه ل
شيركو بيكه سدا / پرس و ئەزموون له گه ل شيركو بيكه سدا / شيعر و
مه نفا و نويگه ريتى / ديداريك له گه ل شيركو بيكه سدا / شيركو
بيكه س و شيعر و كه لتوور و چاره نووس / ديدار له ده ربه ندى
په پوه له كاندا / شيعر پرسيارى كى بيسنووره / گفتوگو له گه ل ماموستا
شيركو بيكه سدا / ئاخاوتنيكى گه رم... نزيك سه هو لبه ندانى قوتبى
ژوروو / پرو به پرو له گه ل شيركو بيكه سدا / له يه كه مين گوتوييژدا بو
(الفينق) / فه ره هنگي ك بو شيعر نيه / پيرست.^۲

۱- له سه ر به رگى دواوه پينا سه به كى با به ته كه كراوه.

۲- له سه ر به رگى دواوه و ته به كى شاعيرى فه ره نسي (يوژين گيلفيك) كه له باره ي شيركو
بيكه س و توويه تى دانراوه.

۱۰. بۆنى نىگەرانى

نوسىن: مەجىد عەزىز

چاپ: يەكەم، چ(؟)، ش: سەلىمانى، س: ۲۰۰۴، ل: ۱۴۰،
ق(۱۷×۱۰)

ناوەرۆك:

پېشەكەيەكى كورت (لېرەدا نووسراو: بۆنكردى نىگەرانى،
خوئندنەوئەيەكە بۆ بۆننامەكەي كاك "شېركۆ بېكەس"، ديارە بەم
خوئندنەوئەيە دەمانەوئەت ھەولئە دۆزىنەوئەي بۆنى نىگەرانى بدەين و
لەنيو-لوتى-عەقلئە رۆحەوئە و تاكو قولايئە پىر بىكات...).

۱۱. ۹۵۵ دەقىقە لەگەل شېركۆ بېكەسدا- دىدارئىكى گىشكىرە

لە ستۆكھولم ئەنجامدراو

ھەقىقەيىقىن و ئامادەكردىن: شېرزاد ھەينى

لە بلاوكراروئەكانى سەنتەرى لېكۆلېنەوئەي فېكرىي و ئەدەبىي نما
چاپ: يەكەم، چ(تېشك)، ش: ؟، س: ۲۰۰۸، ل: ۳۳۱، ق(۱۷×۲۴)
ناوەرۆك:

بەر لە خوئندنەوئەي ئەم كىتېبە: شېركۆ بېكەس/ پېشەكەي (لېرەدا
نووسراو: ھەموو چاوپېكەوتنىك لەگەل ھەر نووسەرئىك لە بوارى
ئەدەب و رۆشنىبىرى بەگىشتى، دوو جۆرە پرسىياري ئى
دەكەوئەتتەو، ديارە ھەردوو جۆرە پرسىيارەكەيش تارادەيەكى زۆر
پەيوەندىيان بە يەكتەرەو دەبئى، چونكە ھەر لايەئىكى ژيانى
نووسەر، كارىگەرئىتتى بەسەر لايەنەكانى ترەو ھەيە، بەھەرچال
يەكەميان ئەو پرسىيارانەن كە تايبەتن بەو نووسەرەو ھەكو مروؤق،

واته بەدەر لە دونیای نووسین و ئەدەب. ئەو پرسیارانەى كه مرۆڤ
 لەم جۆره پرسیارانە دەستی دەکەوێ، بەشێك له بایوگرافی
 نووسەرەكە، بە هەموو ئەو تایبەتمەندییە كەسێنایەنەش كە
 پەنگە زۆر شاراوە بن، باشتەین پێگاش بۆ بەدەستەینانی زانیاری
 دەربارەى كەسێنایەكانى هەر نووسەرێك، قسە كردنە لەگەڵ
 خۆیدا، بیستنى راستییەكانە لەسەر زاری خۆیەو... / وینە و
 نامەكان / نووسەر لە چەند دێرێكدان / چاپكراوەكانم.^۱

۱۲. بنیاتی وینەى هونەرى لە شیعەرى شێركۆ بێكەس دا

نووسین: هاوژین سلێوہ عیسا

لە بلاوكراوەكانى دەزگای چاپ و پەخشى سەردەم

چاپ: یەكەم، (چ سەردەم)، ش: سلیمانى، س: ۲۰۰۹، ل: ۳۸۰،
 ق (۲۳×۱۶)

ناوەرۆك:

پێشەكى / بەشى یەكەم: زاراوہ و چەمكى وینەى هونەرى / بەشى

دووہم: جۆرەكانى وینەى هونەرى لە شیعەرى شێركۆ بێكەسدا /

بەشى سێیەم: سەرچاوەى وینە لە شیعەرى شێركۆ بێكەسدا /

ئەنجام / سەرچاوەكان / كورتەى باس بە زمانى عەرەبى -

ئینگلیزى - سریانى / پەراوێز.^۲

۱- لەسەر بەرگى دواوہ ناوى كتیبەكە بە زمانى ئینگلیزى نووسراوہ.

۲- لەسەر بەرگى دواوہ نامانجى لێكۆلینەوہكە نووسراوہ.

۱۳. رەنگ لە رەنگەکاندا- لیکۆلینەووی چامە شیعریی
(رەنگدان) ی شاعیری گەل (شیرکۆ بیکەس)

نووسین: ئەحمەد سالار

لە بلاوکراوەکانی بەرپۆه بەریتتی چاپ و بلاوکردنەووی سلیمانی-
وەزارەتی پۆشنییری

چاپ: یەكەم، چ(كەمال)، ش: سلیمانی، س: ۲۰۰۹، ل: ۱۳۰،
ق(۲۱×۱۴)

ناوەرۆك:

سەرنج / دەرووی بابەت / بەشی یەكەم: رەنگ لە زمانی كوردیدا /
رەنگ لە شیعرێ كوردیدا / بەشی دووهم: رەنگ توخمی هاوبەشی
نیوان شیعر و شیۆهکاریی / شیعر و شیۆهکاریی / بەشی سییەم:
كورتە باسیکی زانستیی رەنگ / رەنگ و واتاكانی / رەنگ و هونەر و
مروؤ / رەنگ و زیندەوهران / بەشی چوارەم: رەنگبژیریك لە چامە
(رەنگدان) دا / پوختە ی باس / پەراویز / سەرچاوه / ناوەرۆك.

۱۴. کورسی و بهها درامییه کان لیکوئینه وهی چامه وائی
(کورسی) ی (شیرکو بیگهس)

نووسین: ئەحمەد سالار

له بلاو کراوه کانی دهنگای چاپ و پهخشی سهردهم

چاپ: یهکهه، چ (سهردهه)، ش: سلیمانی، س: ۲۰۰۹، ل: ۱۵۹،
ق (۲۱×۱۵)

ناوهروک:

پیرست / دهروزهی بابهت / بهشی یهکهه: تهکنیک / دهروو / شاعیر و
شانۆ / دیالوگ / دیالوگ له چامه ی (کورسی) دا / کاراکتهر / کاراکتهر له
چامه ی (کورسی) دا / چنن و چننکاری / چنن له چامه ی
(کورسی) دا / ململانی / بههای ململانی له چامه ی (کورسی) دا /
یهکههکان / یهکههکان و کورسی / بهشی دووهه: ناوهروک / بو کورسی و
بابهتی کورسی / پوخته و ئاکام / پهراویز / سههراوهکان.

تەوہری چوارەم

بیلیۆگرافیای (شیرکۆ بیکەس)

لە ناوەرۆکی کتیبی کوردیدا ۱۹۷۰ - ۲۰۱۰

۱. باخچەي شاعيران- بەسەرھات و ھەلبەستى ۴۱ بويۇزى

كورد

كۆكردنەوھ و لەسەر نووسىنى: عەبدولعەزىم ماوھتى - عەبدولقادىر

سالج

چاپ: يەكەم، چ(ژين)، ش: سەلىمانى، ژس: ؟، س: ۱۹۷۰.

ناونىشانى بابەت: شىركۆ بېكەس.

۲. نىرگىز- كۆمەلە بەرھەمىكى رۇشنىبىرى و ئەدەبىي يە/

چەپكى دۈۈم

نووسىن: چەند نووسەرىك

بە يارمەتى عەلى بۆسكانى چاپ كراوھ

چاپ: يەكەم، چ(الوادىت)، بەغدا، ژس: ۵۲۷، س: ۱۹۸۵.

ناونىشانى بابەت: شىركۆ بېكەس و درامى شىعەرىي.

۳. سەبارەت شىعەرى ھاۋچەرخى كوردى و چەند

مەسەلە يەكى ئەدەبىي دىكە

نووسىن: حەمەسە عەيد حەسەن

چاپ: يەكەم، چ(ئاپىك)، ش: ستۆكھۆلم- سوید، ژس: ؟، س:

۱۹۹۲.

ناونىشانى بابەت: شىعەرى ھاۋچەرخى كوردى بە زمانى سویدى/

شىركۆ بېكەس.

۱- ژمارە سپاردنى نىيە و ۷-۱۱۵۵-۶۳۰-۹۱ ISBN مەيە.

٤. به پرسانی حکومتی هه ریمی کوردستان- له چه ند
چاویکه وتیکی رۆژنامه گهریدا

ئاماده کردن: مه گدید سه پان

چاپ: یه کهم، چ(؟)، ش: ستۆکهۆلم- سوید، ژس: ؟، س: ١٩٩٤.
یه کیك له چاویکه وتنه کان له گه ل (شیرکو بیکه س) دا کراوه.

٥. په نجه کان یه کتری نه شکین- دیوی ناوه وهی
روداوه کانی کوردستانی عیراق ١٩٧٩-١٩٨٣

نوسین: نه وشیروان مسته فا ئه مین

چاپ: یه کهم، چ(فۆستفاچ)، ش: ئەلمانیا، ژس: ؟، س: ١٩٩٧.
ناونیشانی بابه ت: سالی ١٩٨٢: شیرکو و چلووره فرۆشه کان/
سالی ١٩٨٣: شیرکو بیکه س.

٦. په نجه کان یه کتری نه شکین- دیوی ناوه وهی
روداوه کانی کوردستانی عیراق ١٩٧٩-١٩٨٣

نوسین: نه وشیروان مسته فا ئه مین

چاپ: سییه م^٢، چ(؟)، ش: سلیمانی، ژس: ؟، س: ١٩٩٨.
هه مان بابه تی کتیبی پیش خوئی...

١- ژماره سپاردنی نییه و ٨-٢٧٧٩-٦٣٠-٩١ ISBN هه یه.

٢- تاکو ئیستا (چاپی دوهم) مان دهست نه که وتوو.

۷. تاپۆ و بوومه لیل

نووسین: سواره ئیلخانی زاده

له بلاوکراره کانی نشری پانیز- ئییران

چاپ: یه کهم، چ (سالخان)، ش: ئییران، ژس: ؟، س: ۱۳۷۹ (۲۰۰۰).

ناونیشانی بابته: شیرکوۆ بیکهس و گپوگاڵ دوای گۆران.

۸. گهران به دوای ناسنامه دا

نووسهر: عهتا قه ره داخی

له بلاوکراره کانی دهزگای چاپ و په خشی سهردهم

چاپ: یه کهم، چ (سهردهم)، ش: سلیمانی، ژس: ۴۵۳، س: ۲۰۰۰.

ناونیشانی بابته: ئه فسانه ی گهرانه وه له (ناو قه فه زیکه وه) ی شیرکوۆ بیکهس.

۹. ئه لف تیکست / ره خنه - خویندنه وه ی کۆمه لێ

تیکست.. له ئاسۆی جیاوازه وه

نووسین: محهمه د نوری ئه حمه د

له بلاوکراره کانی بنکه ی ئه ده بی و پرووناکییری گه لاویژ

چاپ: یه کهم، چ (دانان)، ش: سلیمانی، ژس: ۱، س: ۲۰۰۲.

ناونیشانی بابته: دوو خویندنه وه بوۆ دونیای شیعریی (شیرکوۆ بیکهس).

۱- ژماره سپاردنی نییه و ۹۶۴-۹۰۵۴۹-۰۰-۱ ISBN مهیه.

۱۰. گەران بە دوای بووندا- یۆتۆپپای نازادی

نووسین: عەتا قەرەداغی

لە بلاوکراوەکانی دەزگای چاپ و پەخشی سەر دەم چاپ: یە کەم، چ (سەر دەم)، ش: سلیمانی، ژس: ۳۸۲، س: ۲۰۰۲.
ناونیشانی بابەت: پەهەندی گۆران لە شیعری (ماک) ی شیرکوۆ بییکە سدا.

۱۱. خەیاڵ و رۆح- چەند تیروانینیکی بۆ شیعری کوردی

نووسین: (ناوی ۱۷ نووسەر لە سەر بەرگ نووسراوە)

لە بلاوکراوەکانی دەزگای چاپ و پەخشی سەر دەم چاپ: یە کەم، چ (سەر دەم)، ش: سلیمانی، ژس: ۶۰۲، س: ۲۰۰۴.
ناونیشانی بابەت: پەهەندی گۆران لە شیعری (ماک) ی شیرکوۆ بییکە سدا: عەتا قەرەداغی / تیروانینی شیرکوۆ بییکەس بۆ (ژن و کۆمەلگە): مەهاباد قەرەداغی / تیروانینیکی شیوه کارییانە بۆ (پەنگدان): قادر میرخان / پاکژبوونەوه لە پەنگدا: ریبوار سیوهیلی / پەنگدان و پیکهاتە ی پەنگ و ئاستی شیعریەت لە پانتایی قەسیدە کەدا: ئاوات محەممەد / چاوخشان دیک بە سەر وەرزی سەهۆلبەنداندا: ئومید بیناز / چەند بابەتیکی تر...

۱۲. ئەفسانە لە شیعری ھاوچەرخى كوردیدا

نووسین: كهریم شارهزا
لە بلاوكراوهكانى بەرپۆه بەرایهتی گشتی پۆشنبیری و هونەری
هەولیر- وەزارەتی پۆشنبیری
چاپ: یەكەم، (چ-و- پۆشنبیری)، ش: هەولیر، ژس: ۳۵۰، س:
۲۰۰۵.

ناونیشانی بابەت: ئەفسانە لە شیعری ھاوچەرخى كوردیدا/
شیركۆ بیكەس.

۱۳. رۆژانی سهخت- بەرگی دووهم

نووسین: د. ئەرسەلان بايز ئیسماعیل
لە بلاوكراوهكانى مەكتەب ریکخستن- بەشی پرووناکییری (ی.ن.ك)
چاپ: یەكەم، (چ-پروون)، ش: سلیمانی، ژس: ۱۸۷، س: ۲۰۰۵.
ناونیشانی بابەت: كۆرەكانى كاك شیركۆ بیكەس.

۱۴. گەران بەدوای شیعەر و جیاوازیدا- لیکۆلینهوه

نووسین: محەممەد كوردۆ
لە بلاوكراوهكانى بەرپۆه بەریتی گشتی چاپ و بلاوكردنەوهی
سلیمانی- وەزارەتی پۆشنبیری
چاپ: ؟، (؟)، ش: ؟، ژس: ۱۰۳۵، س: ۲۰۰۶.
ناونیشانی بابەت: گەران بەدوای شیعردا- گەشتیک بو دنیا
تایبەتەكەى شیركۆ بیكەس.

١٥. رۆمانیک له گفتوگۆدا- گفتوگۆ و بیرورای نووسهران
دهرباره‌ی شاری مۆسیقاره سپیه‌کان

نامه‌کردن: ئه‌نوه‌ر حسین

له بلاوکراره‌کانی به‌پڕیوه‌به‌ریتی گشتی چاپ و بلاوکردنه‌وه‌ی
سلیمانی - وه‌زاره‌تی پڕۆشنیبری

چاپ: یه‌که‌م، چ(؟)، ش: سلیمانی، ژس: ٧٧٥، س: ٢٠٠٦.

یه‌کیک له گفتوگۆکان له‌گه‌ڵ (شیرکو بیکه‌س) دا کراوه.

١٦. یاقووت و زمرووتی کوردی (سروشت و جوانی) -
به‌رگی سپیه‌م

نووسین: حسین محهمه‌د عه‌زیز

چاپ: یه‌که‌م، چ(سیما)، ش: سلیمانی، ژس: ٤٣٣، س: ٢٠٠٧.

ناونیشانی بابته: زستان - له هۆنراوه‌ی چه‌ند شاعیری‌کدا: شیرکو
بیکه‌س / پاییز - له هۆنراوه‌ی چه‌ند شاعیری‌کدا: شیرکو بیکه‌س.

١٧. ره‌خنه‌ی نویی کوردی

نووسین: د. که‌مال مه‌عرف

له بلاوکراره‌کانی به‌پڕیوه‌به‌ریتی گشتی چاپ و بلاوکردنه‌وه‌ی
سلیمانی - وه‌زاره‌تی پڕۆشنیبری

چاپ: ؟، چ(و- پڕۆشنیبری)، ش: سلیمانی، ژس: ٢٩٥، س:
٢٠٠٧.

ناونیشانی بابته: په‌مز له شیعه‌ره‌کانی شیرکو بیکه‌سی شاعیردا.

١٨. مه نفا و خویندنه وه - چەند گفتوگۆیەکی ئەدەبیی

نووسین: توانا ئەمین

له بلاوکراوه کانی پاشکۆی پەخنە ی چاودێر

چاپ: یەکهەم، چ (؟)، ش: سلیمانی، ژس: ٢١٧٥، س: ٢٠٠٨.

ناونیشانی بابەت: تەوهری دووهم: نووسین و خویندنه وه / شیرکۆ بیکهس.

١٩. چەند ستیڕین گەش د ئەسمانی هەلبەستا نوویا

کوردی دە - کرمانجیا ژیری

نووسین: خەلیل دەوکی

ژ وەشانین ئیکهتیا نقیسەرین کورد - دەوک

چاپ: یەکهەم، چ (هاوار)، ش: دەوک، ژس: ٣٨٤، س: ٢٠٠٨.

ناونیشانی بابەت: شیرکۆ بیکهس ب چاقۆ ئەلهویه کی ل بوویهرین گەلی خوه دنیره.

٢٠. شیعریهات له دەرەوهی شیعر

نووسین: زاھیر پۆژبەیان

له بلاوکراوه کانی دەزگای چاپ و بلاوکردنه وه ئاراس

چاپ: یەکهەم، چ (ئاراس)، ش: هەولیر، ژس: ١٥٠٢، س: ٢٠٠٨.

ناونیشانی بابەت: شیرکۆ بیکهس و ونیوون له نیوان داستان و درامای شیعریدا.

٢١. مێژووی ویژە ی کوردی - بەرگی سینەم

نووسین: سدیق بۆرەکەیی (سەفی زادە)

لە بلاوکراوەکانی دەزگای چاپ و بلاوکردنەوه ئاراس

چاپ: یەکەم، (چ ئاراس)، ش: هەولێر، ژس: ٩٤٣، س: ٢٠٠٨.

ناونیشانی بابەت: هۆنراوەی نوێ / شیرکوۆ بیکەس.

٢٢. رەخنە ی بونیادگەری لە تیۆرەوه بو پراکتیزەکردن

(رەخنە ی شیعری کوردی بە نمونەوه)

نووسین: د. عەلی تاهیر حسین

لە بلاوکراوەکانی دەزگای چاپ و پەخشی سەردەم

چاپ: یەکەم، (چ سەردەم)، ش: سلیمانی، ژس: ٤١، س: ٢٠٠٨.

ناونیشانی بابەت: بەشی چوارەم: بونیادگەری لە بواری

پراکتیکدا / بونیادگەری و گوتاری رەخنە ی کوردی / کارکردن

لەسەر چەند دەقیکی شیعری کوردی بە پێی میتۆدی بونیادگەری /

(دەقی نازادی) شیرکوۆ بیکەس.

٢٣. جوانی و جیاوازی - رەخنە ی ئەدەبی

نووسین: محەممەد کوردۆ

لە بلاوکراوەکانی بەرپۆه بەریتی گشتی چاپ و بلاوکردنەوه ی

سلیمانی - وهزارەتی پۆشنییری

چاپ: ؟، (بینایی)، ش: سلیمانی، ژس: ١٨٢٠، س: ٢٠٠٩.

هەمان بابەتی کتیبی ژماره ١٤ (بە دەستکارییەوه).

۲۴. گهران به دواى شيعر و شيعرييه تدا- ليكؤلينه وهى

ره خنه يى

نووسين: عه تا قه رداغى

له بلاو كراوه كانى به پيوه به ريتى گشتى چاپ و بلاو كردنه وهى

سليمانى - وهزاره تى پو شنييرى

چاپ: يه كه م، چ (شقان)، ش: سليمانى، ژس: ۱۱۶۱، س: ۲۰۰۹.

ناونيشانى بابته: من و ئيوه له شيعرى (وه لام) ي شيركوؤ

بيكه سدا.

۲۵. خويندنه وهى چند ده قيكى نه ده بى و فيكرى

نووسين: سامان محهمه د

له بلاو كراوه كانى يه كييتى نووسه رانى كورد - لقي كه ركوك

چاپ: يه كه م، چ (كارؤ)، ش: سليمانى، ژس: ؟، س: ۲۰۱۰.

ناونيشانى بابته: ليكؤلينه وهى به راوردكارى - ره نگدانه وهى

نامؤبون له نيوان شيركوؤ بيكه س و مه حمود ده رويشدا.

